

DARBININKAS

XLVI 82.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, GRUODIS - DEC. 6, 1961

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

Ar vakarai rūpinsis kolektyviniu saugumu ar gelbės, kas kaip išmano?

Politiniai didesnio masto įvykiai dar tik rengiami, bet siekiami aiškėja jau dabar — oficialios viršūnių derybos. Kaip abidvi pusės jom rengiasi?

Maskva laukia Kennedy

Maskva siekia nebūtinai keiturių karo laimėtojų konferencijos. Chruščiovui mielesnis būtų pasimatymas su vienu Kennedy — tada kiti būtų išskirti, izoliuoti. Paleistos jau dabar kalbos apie Kennedy kelionę į Maskvą. Rengiama tokia kelionė opinija.

Tuo pačiu metu Maskvos Pravda aštriai kibo į Kennedy pareiškimus pasikalbėjime su Izvestijom. Griežtai atmetė prezidento tvirtinimus, kad Sovietai vykdo agresiją ir stengiasi pasaulį komunistinti. Atmetė ir prezidento siūlymą, kad susisiektų su Berlynu kontroliuoti tarptautinę komisiją. Zenevoje lygiai atmetė Vakarų siūlomą kontrolę atominių bandymų draudimui. Tai ženklas, kad

Maskva nori derybų, bet tose derybose nori vienos krypties kelio, kurį siūlys Maskva.

Rengdamasi derybom, Maskva skubina Berlyno srityje daryti "įvykusius faktus", kad nereiktų derybose dėl jų tartis. Bet kad neatbaidytų Vakarų nuo derybų, demonstravo Zenevoje tariamus kompromisus dėl Laoso.

REZISTENTAS IKI GALO: De Gaulle sustiprino pasipriešinimą derybom su Maskva.

NEŠĖ KONGUI TAIKĄ, OATNEŠĖ TIKTAI KARĄ

Jungtinių Tautų kariuomenė gruodžio 5 vėl susirėmė Katangos sostinėje su vietine kariuomenė. Katangiečių žuvo 40, sužeistų 20. J. Tautų gen. sekretorius įsakė siųsti daugiau kariuomenės ir sprausminius lėktuvus.

SENATORIAI APIE KENNEDY KELIONĘ Į MASKVĄ

Sen. Javits, N. Y. resp., lankėsi Maskvoje. Iš ten parvežė prezidentui Kennedy patarimą, kad jam ten nuvykti būtų naudinga, kai bus pakviestas, bet prieš vykstant reiktų išgauti, kad padėtis Berlyne būtų atleista. Sen. Humphrey, grįžęs taip pat iš anapus uždangos, pareiškė tiesiai, kad Kennedy bus pakviestas į Maskvą dar šiais metais.

Dėl Laoso susitar?

Zenevoje gruodžio 4 susitarė 14 komisija dėl Laoso: kai tik bus sudaryta bendra trijų grupių Laoso vyriausybė, jos neutralumą saugoti pavesta Anglijai ir Sovietų Sąjungai. Dabar lieka trim princam susitariti dėl vyriausybės. Bet derybos eina jau pusę metų. Dėl vyriausybės susitarus bus naujas klausimas: nuginkluoti komunistų armiją. Bet kom. Kinija jau paskelbė, kad nesutiks nei tos armijos nuginkluoti nei jos perduoti vyriausybei.

Kelionėje sužeisti Jasinskai

Lapkričio 28 naktį, pakeliui į Floridą, Jonas ir Dana Jasinskai buvo sužeisti viename Howard Johnson restorane prie Richmond, Va., sprogus restorano rūsyje katilinei. Kartu su jais buvo sužeista apie 16 restorano svečių. Abudu paguldyti Richmond ligoninėje. Po savaitės dar nė vienas negali vaikščioti. Ligoninėje dar turės išbūti bent 10 dienų.

Jonas Jasinskas yra buvęs Lietuvos konsulato Chicagoje attache. Dabartiniu metu jis ir žmona gyvena Ocean City, kur turi vasarnamį.

Amerika nuoširdžiai nori derėtis ir susiderėti su Maskva, de Gaulle atsisako, matydamas naujos Jaltos pavoju, o skandinavai eina senu neutralumo keliu

De Gaulle opozicijoje derybom su Maskva

Washingtonas kalba apie derybas taip pat ir numato jas ateinančių metų pradžioje. Prabilo ir apie prezidento kelionę į Maskvą, bet kalba apie sąlygas tokiai kelionei: esą Maskva pirma turinti parodyti, kad linkusi susikalbėti Berlyno klausimu.

Derybom Washingtonas rengiasi, labiausiai rūpindamas organizuoti prieš tai Vakarų vieningą nusistatymą. Kiek tai jam sekas?

Prezidentas Kennedy sutarė su kancleriu Adenaueriu, bus tikriausiai sutarta ir su Anglijos Macmillanu, bet prezidentą de Gaulle nuo tos vienybės dar labiau atstūmė Kennedy pasikalbėjimas su Izvestijom.

De Gaulle politikai laiko pasikalbėjimą viena iš "tragiškiausių klaidų". Esanti klaida, kad

Kennedy siūlė dalykus, dėl kurių nėra susitarę Vakarai. Klaidą, kad prezidentas susitarė su Adenaueriu derybose ribotus tik Berlyno reikalais, o pasikalbėjime su Izvestijom jis išėjo daug toliau — sutiko kalbėtis dėl Vokietijos ginklavimo apribojimo, dėl taikos išlaikymo viso

Šiauriniai Nato nariai norės šokti iš laivo?

Vienybės išlaikyti nepasisekė Amerikai ir Jungtinėse Tautose tarp Nato narių: Amerika balsavo prieš siūlymą sudaryti neatominių valstybių klubą, kurio nariai įsipareigoja neturėti atominių ginklų ir jų neleisti savo teritorijoje, bet už tokį siūlymą balsavo Nato nariai Kanada, Norvegija, Danija, o siūlymo iniciatyva išėjo iš Švedijos. Tai buvo gestas Chruščiovui tų Skandinavijos valstybių, kurias Maskva paspaudė per Suomiją.

KAI KALBA PRIEŠ SAVE. Stevensonso kalba prieš kom. Kiniją buvusi viena iš įspūdingiausių jo kalbų J. Tautose.

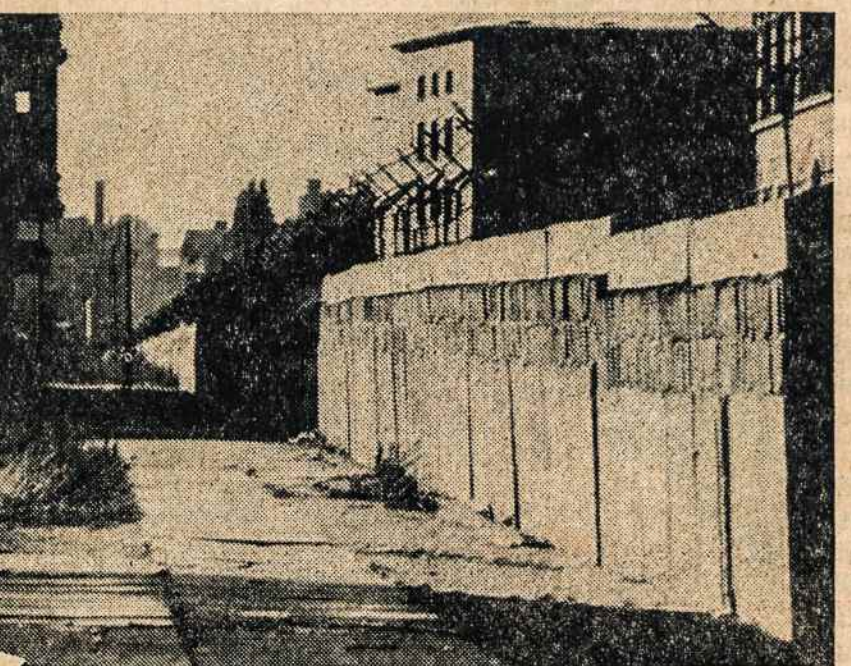
Mūrija, protestuoja ir prekiauja

Berlyne komunistai baigė jau mūryti priešankines užtvanas prie septynių angų, per kurias palaikomas susisiektas tarp Vakarų ir rytų Berlyno. Amerikos kariuomenė buvo pasiuntusi 30 karių dalinį prie rytų Vokietijos darbininkų, sieną statančių, bet po nufilmavimo kariuomenės iš abiejų pusių buvo atitrauktos. Tik Amerikos

komendantas pasiuntė protestą, o anglai ir prancūzai atsisakė prisidėti prie protesto, nes protestai nieko negelbsti.

PREKYBA SU MASKVA STIPRINS

Amerika 1960 eksportavo į Sovietus už 38,400,000 dol. Per šiu metų pirmą pusmetį prekyba pakilo iki 30,700,000. Kanada 1960 eksportavo į Sovietus už 8,200,000, o šiemet per vieną pusmetį pakilo iki 16,800,000 dol. Sovietų bloko kraštus Amerika eksportavo per pirmą pusmetį už 100,500,000, Kanada už 20,500,000.

BERLYNO TVORA: tokiom vielom rytų Vokietijos ūkininkas tvėrdavo gyvulių daržus, dabar jį patį taip aptvėrė komunistai.

PRIE KLAUSIMO IŠ KITOS PUSĖS

Skaldyti Portugaliją — galima; skaldyti Prancūziją — galima; skaldyti Rusiją — ne, jokiū būdu

Lietuviai buvo sujude dėl Valstybes departamento rašto Kongreso tvarkos komiteto pirmininkui Howard W. Smith, kai

apie tą raštą žinias paskelbė kongresmanas Derwinski. Tas pats klausimas dabar vėl iškilio, tik iš kitos pusės: **Te Tablet** paskelbė mintis, kurias buvo pareiškęs Lev. E. Dobriansky, Georgetown universiteto profesorius, radijo pasikalbėjime su buvusiu Notre Dame teisių mokyklos dekanu C. E. Manion.

Kodėl dvigubas matas?

Mes erziname — sakė Dobriansky — savo Nato sąjungininką Portugaliją, kišdamiesi drauge su Sovietais į reikalus Angolos, kuri yra Portugalijos dalis jau 300 metų. Bet mes apsaugojame savo priešą nuo nemalonomo ar net pralaimėjimo šaltajame kare, sukliudydami oficialų tyrimą padėties Sovietų kolonijose.

Kaip Chruščiovas tuo klausimu jautrus, parodė jo sprogėjimai dėl Pavertų Tautų Savaitės. Jis žino, kad to klausimo kėlimu pasaulio akyse būtų sugriautas jo rodomas vaizdas, pagal kurį Sovietų Sąjunga yra vientisa ir vieninga valstybė. Jam tai sekas dėl mūsų vykdomosios valdžios padėties nepažinimo ar stokos iniciatyvos laisvės reikalui.

Kaip departamentas aiškino Kongresui?

Pereitą vasarą — tęsia Dobrianskis — valstybės sekretorius rašė Atstovų Rūmų tvarkos komiteto pirmininkui Howard W. Smith, priešindamas, kad būtų sudarytas Kongreso specialus komitetas pavertų tautų reikalui. Valstybės sekretorius buvo susirūpinęs, kad tati nepatiktų Maskvai, ypatingai Berlyno krizės metu. Laiške rašė:

"J. Valstybių vyriausybės pozicija yra silpninama veiklos, kuri suplaka teises buvusių nepriklausomų valstybių ar tautų su padėtim tokių sričių kaip Ukraina, Armenija ar Gruzija, kurios yra tradicinės Sovietų Sąjungos dalys. Atsiliepiamas dėl šių pastarųjų pastatytų Amerikos vyriausybė ir nepageidaujama padėti, nes atrodytų, kad ji siūlo padalyti istorinę valstybę".

Kodėl demonstruojamas nenusimanyimas?

Dėl to laiško Dobriansky atsiliepė: esą tai klasiškas pavyzdys, kaip pralaimėti šaltąjį karą... Juk kiekvienas suminėtas kraštas po pirmojo karo buvo nepriklausomas ir Sovietų Sąjungos pripažintas, ir daugelis tų kraštų tebekovoja už savo nepriklausomybę, o valstybės sekretorius sako, kad tai "tradicinės Sovietų Sąjungos dalys". Jei valstybės sekretorius sakytų, kad jis turėjo galvoje carinę Rusiją, tai suklystų dar blogiau — Armenija niekad šios "istorinės valstybės" nebuvo "tradicinė dalis".

Kodėl išsiskiria prezidento, Kongreso ir Valstybės departamento politika?

Dobriansky kreipia dėmesį į prezidentą ir Kongresą. Esą prezidentas pareiškė, kad mes remiame "teisingus visų tautų tautinės nepriklausomybės ir laisvės siekimus". Kongresas tą patį pareiškė Pavertų Tautų rezoliucijoje, kurioje tarp kitų yra suminėtos ir Armenija, Gruzija bei Ukraina. Tačiau valstybės departamentas jas braukia šalin, tardamas — nesirūpinkim jom, netirkime priespaudos, nes tai Rusijos imperijos "tradicinės dalys".

Radijo pasikalbėjime Dobriansky apeliavo į Kongresą, kad pradėtų tirti.

— Amerikojė lapkr. 30 buvo jau 185 mil. gyventojų; 1966 busią 200 milijonų.

MINDSZENTY, KINIJA IR JT

Vengrijos kom. valdžios pirmininkas gruodžio 4 paskelbė, kad dėl kardinalo Mindszenty likimo sutiks derėtis su Amerika, jei Amerika sutiks pagerinti savo santykius su Vengrija. Ypačiai Vengrijos komunistai rūpi, kad iš J. Tautų programos dingtų pranešimas apie Vengriją. Amerika dėl siūlymo neatsiliepė.

Kinijos klausimas

Diskusijos dėl Kinijos atstovavimo prasidėjo. Argumentai seniai jau žinomi. Domina tik, kurie JT nariai pasisakys už ir prieš. Jei Amerika pasisakė prieš kom. Kiniją, Sovietai už, tai Švedijos atstovė reikalavo tuojau pat pripažinti kom. Kiniją, bet atstovauti dar palikti šiemet nacionalinei Kinijai.

— W. Lippmann (NYHT) pasisakė už dviejų Kinijų pripažinimą.

— Stevensonas neslėpė, kad jis nepritaria viskam dabartinėje užsienio politikoje. Ypatinai sunki jo padėtis buvo dėl kom. Kinijos. Jis kalbėjo J. Tautose griežtai prieš jos priėmimą, nors ankstesnėse kalbose jis buvo pareiškęs, kad jos priėmimas neišvengiamas. Buvo su daryta jam proga būti kandidatu į Illinois senatorius. Tačiau po ilgų pasikalbėjimų su prezidentu jis paskelbė, kad pasilieka J. Tautose.

— Valstybės sekr. Rusk pasisakė už kai kurių J. Tautų įstaių perkėlimą į Berlyną, bet už centro palikimą New Yorke.

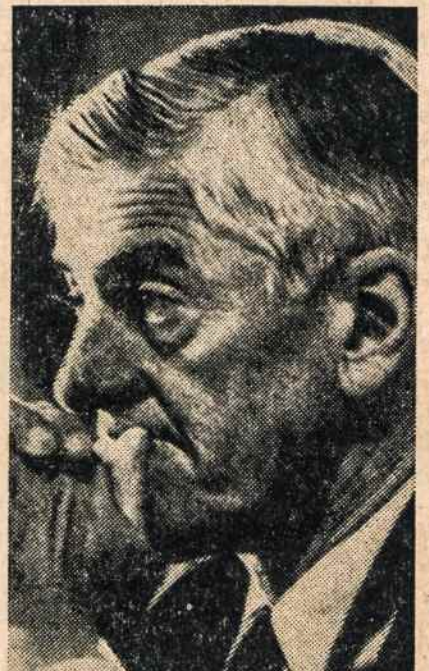
Mainos rūbai margo svieto

Amerikos studentų eilėse per vieneris metus Young Americans for Freedom organizacija įsikūrė 150 universitetų ir turi 20,000 narių. Tai konservatyvios minties šalininkai. Aiškina, kad dabar konservatyvizmas tarp jaunimo turi tokio pasisekimo kaip prieš 25 metus "kairiojo sparno liberalizmas".

kalo tokiose derybose dalyvauti.

Esą jei po Adenauerio ir Kennedy pasikalbėjimo buvo vilčių perkalbėti de Gaulle, tai po Kennedy ir Adžubėj pasikalbėjimo tos viltys dingusios.

Dabartinėse aplinkybėse derybose su Maskva gali dalyvauti jau ne visi vakariniai sąjungininkai. O Maskva ir siekia, kad tie sąjungininkai būtų išskaldyti.

BOSIMASIS LYDERIS: vietoj mirusio sen. Bridges' ir resp. politinės komisijos pirmininkus numatoma Leverett Santonstall iš Massachusetts, nusaiikus konservatorių.

MINDSZENTY, KINIJA IR JT

Vengrijos kom. valdžios pirmininkas gruodžio 4 paskelbė, kad dėl kardinalo Mindszenty likimo sutiks derėtis su Amerika, jei Amerika sutiks pagerinti savo santykius su Vengrija. Ypačiai Vengrijos komunistai rūpi, kad iš J. Tautų programos dingtų pranešimas apie Vengriją. Amerika dėl siūlymo neatsiliepė.

Salinger į Maskvą?

— Baltųjų Rūmų spaudos šefas Salinger vyksias į Maskvą ir su sovietų spaudos atstovais turėsias diskusijas dėl spaudos laisvės.

— Chruščiovas pasiuntė po piežiui Jonui XXIII 80 metų sukaikties proga sveikinimą. Aiškina, kad tokiu gestu norėjo laimėti komunistam palankumo tarp Italijos katalikų.

— Prezidentas Kennedy ir min. pirm. Macmillanas susitiks Bermuduose gruodžio 21-22. Prieš tai prezidentas vyks dar į Venezuelą ir Kolumbiją.

— Kongreso nariai demokratų spaudžia Baltuosius Rūmus, kad galimai greičiau paleistų pašauktuosius atsarginius. Svarbu, kad jie būtų palankios valstybei nuotaikos per 1962 rinkimus.

— Prezidentas Kennedy gruodžio 4 paskelbė, kad iš Kubos nebus perkamas cukrus ir ateinančių pusmetį.

— Valstybės departamentas numato neduoti pasų Amerikos komunistų partijos nariam, kad jie negalėtų išvykti į užsienius.

Pralenksim Ameriką

Lenkijos komunistų laikraštis Trybuna Ludu pranešė, kad 38 proc. Lenkijos butų miestuose turi vonias, kitų 30 proc. gyventojų naudojami miestų viešosioms pirtim po sykį per metus. Laikraštis paskelbė atsisaukimą, kad maudytųsi bet du kartu per mėnesį.

Geriau bus, jei pas mane neužeisi

Kaip sovietai renka atsilikusią kraštų studentus ir kaip juos rengia, papasakojo vienas Maskvos universiteto studentas — Everest Mulekesi iš Ugandos

Kaire Sovietų kultūros attaché žavingai pasakojo apie būsimą mokslą Maskvos universitete. Mes būsim ten nugabenti lėktuvu. Ten studijuosim nemokamai 6 metus. Savo privačiom išlaidom gausim po 900 rublių, oficialiu tada kursu — 225 dol., kas mėnuo. Gausim dar po 3,000 rublių drabužių ir po 1500 rublių aštuonių savaitių atostogom. Kas antri metai atgabusim dovani dar namo, į tėvyne. Už tas gėrybes iš mūsų attaché tereikalavo tik to, kad mes ten įsigytas žinias panaudotume savo likimui tvarkyti.

Tai buvo 1959 spalio 6. Tada Ugandos jaunas žmogus Everest Mulekesi ir jo pusbrolis ryžosi Maskvos siūlymu pasinaudoti.

JIE ATSIDURĖ MASKVOJE
Kai atvykom į Maskvą, — pasakojas Mulekesi, — buvom atskirti nuo masės kitų studentų. Su kitais užsieniečiais, apie tūkstantinė, su afrikiečiais, azijatais, iš lotynų Amerikos — mes buvom apgyvendinti per gerus pusantro kilometro nuo universiteto dviejuose penkių aukštų namuose. Kambariai buvo po 4-5 metrus plotu; kiekvienam įkurdino po 4 studentus — 2 užsieniečius ir 2 rūpestingai atrinktus rusus.

Kai kitą dieną laiku atsikėlėm, patyrėm, kad tik trečiądienio vakarais yra šilto vandens, tarp penktos ir vienuoliktos valandos. Bet tai nesukliudė geros nuotaikos mokytis.

Pirmas savaitės mus nuolat lankė propagandos specialistai. Su kamerom, su mikrofonais. Jie ėjo iš kambario į kambarį, mus fotografavo, filmavo, įrašinėjo mūsų pareiškimus ir juostas ir siuntė į mūsų gimtuosius kraštus. Buvo surengti draugiškumo vakarai, kuriuos mes buvom publikai pristatomi kaip herojai, ir mums gausiai plojo, kai iš kalbėtojų paaiškėdavo, su kokių pavojum gyvybei mes vykome į Sovietų Sąjungą ir laisvę. Gatvėse žmonės spaudė mums rankas ir kvietė pas save. Rodėsi, kad visi nori patirti apie mūsų kraštus.

KAI PIRMI DZIAUGSMAI PRAEJO

Staiga visas pasikeitė. Mes buvom nufotografuoti, ir reikėjo užpildyti anketas. Tada gavom asmens pažymėjimus ir vaikščiojimo leidimus. Vieną turėjom rodyti į universiteto rajoną, kitą į universiteto rūmus, kurie buvo

trisdešimt dviejų aukštų, trečią įeidami į savo gyvenamas patalpas.

Kai mes pakviesdavom savo rusiškus naujus draugus užėti pas mus į kambarį, jų neleidavo nė į patalpas. Vienas inžinierius, kuriam aš duodavau savo laikraščius, gaunamus iš užsienio, sykį man pasakė: esą geriau bus, jei aš savo laikraščius iš savo rankų neišleisiu, o ir į jo butą niekad nesilankysiu. Matyt, vyriausybė nori, — jis paaiškino, — kad jūs susitikumėt tik su tais žmonėm, kurie yra jum skirti.

PASKAITOSE

Pirmus tris mėnesius mes mokėmės kasdien po 5 valandas rusiškai — skaitėm ištraukas iš Lenino raštų, komunizmo istorijos, biografines apybraižas, kuriose Chruščiovas buvo rodomas kaip taikos apaštalas.

Po kalbos egzaminų ir Mulekesi ir jo pusbrolis buvo leisti į tikrąsias akademines studijas. Paskaitos trukdavo kasdien

per šešias savaitės dienas nuo devintos iki penktos. Kiekvienam kurse buvo gausu politinio švietimo. Profesoriai taip suformuluodavo savo klausimus kad atsakymai parodytų, ar mes komunizmui pritariam ar esam jam abejingi. Nuo mūsų atsakymų priklausė, kokiais pažymiais esam vertinami ir kaip su mum bus elgiama. Kai kuriose paskaitose buvo mum patarta pašalinti iš savo tarpo vadovaujančius afrikiečius, kurie nepritaria komunizmui. Kai aš atsisakiau klausyti vieno kurso, — pasakojos Mulekesi, — nes norėjau žinių, o ne dogmų, pagrįsino pašalinti mane iš universiteto.

TAUTINĖS DIENOS

Vieną dieną buvo surengta Ugandos diena. Keturi mano tautiečiai ir aš buvom ištempti iš minios ir nugabenti į sceną, kurioje žmonės, mūsų anksčiau nematyti, drožė kalbas prieš angliu. Vienas taip pat mum nepažįstamas pasiūlė mūsų vardu rezoliuciją, kuri reikalavo tuojau pat nepriklausomybės Ugandai, reikalavo nutraukti santykius su Anglija ir pradėti draugiškumą ir bendradarbiavimą su Sovietų Sąjunga. Mes nespėjom nė burnos atidaryti, jau sužėję salę pritariamu rezoliucijom. Rusų aktoriams apspito ir sveikino, o kameros visa tai filmavo. Paskui viskas staiga dingio, ir pasilikom tik mes penkiese, kurių tėvynės likimas čia buvo tvarkingas, vienas į kitą dairydami ir negalėdami žodžio tarti.

Tai buvo tik vienas pavyzdys. Tokiu pat būdu buvo surengtos

KAIRE "mes klausimės žavingų pasakojimų apie būsimą mokslą Maskvoje."

SAVO NUSIKALTIMUS NORI PRIMESTI KITIEMS

Kokiu būdu bolševikai nori nukreipti akis nuo savo įvykdytų žudynių ir deportacijų

Lietuvoje šiomet išleista knyga "SS tarnyboje", parašyta J. Vico. Joje, kaip reklamuojama sovietinėje spaudoje, "demonstruojama išdavikiška buržuazinių nacionalistų veikla".

Nigerijos, Gvinejos ir kitų Afrikos kraštų dienos.

Bet vieną dieną kilo pasipriešinimas

(Bus daugiau)

Kolonizuotoje Lietuvoje

nių nacionalistų veikla". Knyga pasakoja, kad "šie pikčiausi liaudies priešai dar prieš karą bendradarbiavo su hitlerininkais, jų karine žvalgyba ir gestapu".

Ką į tuos "pikčiausius liaudies priešus" priskiria? O gi "vienas iš buržuazinių nacionalistų vadeivų Skirpa pagal hitlerininkų instrukciją (kad kalti-

nimas būtų stipresnis, dabar reikėtų sakyti: pagal stalinistų instrukciją! Red.) sudarė Berlyne dar 1940 vadinamą Lietuvos Aktyvistų Frontą. Šita organizacija, artimai bendradarbiaudama su vokiečių karine žvalgyba ir gestapu, siuntinėjo į tarybinę Lietuvą šnipus ir diversantus. Ginkluotom nacionalistinėm gaujom hitlerininkai skyrė talkininkų rolę rengiamame plėšikiškame kare prieš Sovietų Sąjungą (sakinį reiktų papildyti: "prieš Sovietų Sąjungą, kuri plėšikiško ginklo ir slapto sąmokslu su hitlerininkais dėka Lietuvą jau prieš Hitlerį buvo pagrobusi- Red.).

Po aktyvistų kita neapykantos banga yra skirta "policijos batalijonam, kurie buvo tiesiogiai SS valdžioje. Buržuazinės kariuomenės generalinio štabo pulkininkai Spokevičius, Kriaukaitis, Rėklaitis, Giedra, Vertelis ir Juknevičius aktyviai dalyvavo policijos padalinių organizavime ir vadovavime". Tie batalijonai kaltinami už "sovietinių piliečių" naikinimą Kaune, Vilniuje, Minske, Borisove, kitose Gudijos vietose; kaltinami ekspedicijom prieš partizanus (sovietinius) Gudijoje, Pskove, Kalinino, Leningrado srityse, žudymais Varšuvos, Maida-neko getuose.

Tačiau neapykantos banga išreiškia tokiomis komunistinio stiliaus žodžiais: "1944 metais, kada Sovietų armija jau artinosi prie Lietuvos sienos, išdavikai padarė dar vieną niekšiską nusikaltimą prieš lietuvių liaudį; jie sudarė policijos padalinius vadinamą Vietinę Rinktinę. Jai vadovauti buržuaziniai nacionalistai ir hitlerininkai pavėdė generolui — budeliui Plechavičiui". Ryšium su Vietine Rinktine knyga skelbia dar vie-

(nukelta į 5 psl.)

MŪSŲ SANTYKIAI SU PAVERGTAJA TAUTA

Dr. Domas Krivickas, kalbėjęs Vliko metinėje sesijoje New Yorke lapkričio 25 apie santykius su pavergtąja tauta, palietė tris klausimus: kultūrinį bendradarbiavimą, Lietuvos pažinimą ir informaciją.

Kultūrinį bendradarbiavimą prelegentas pavadino neįmanomu, nes bolševikai jokio veikimo neatstieja nuo savo politikos. Ieškoti su jais kokio nors bendradarbiavimo, reiškia pripažinti Lietuvos aneksiją (prijungimą) ir legalizuoti arba įteisinti agresiją. Niekas negalėtų išvengti tokių pasekmių, kad ir kaip norėtų. Dėl to yra vengtinas bet koks veiksmas, kuris implikuoja (įpina) Lietuvos okupacijos pripažinimą.

Lietuvos pažinimas dabartinėm sąlygom yra gana paini ir sunki problema. Tam reikalingos specialios studijos, paremtos pačių bolševikų šaltiniais ir dokumentais. Pavyzdžiui, reikia gerai pažinti kolonializmą ir išnaudojimą (eksploataciją); palyginti, kas daroma Lietuvoje ir kitose vadinamose "respublikose". Turi būti nušviesti išnaudojimo faktai ir dvasinis pavergimas. Reikia specialistų — teisininkų, ekonomistų, literatų ir kitų, kurie atliktų gerai pagrįstą analizę mums prieinamų duomenų, pranešimų, spaudos, statistikos. Nepakanka apie Lietuvą žinoti tik tiek, kiek okupantai ekskursantam parodo. Mūsų žvilgsnis turi būti gilesnis, visuotinesnis.

Informacija yra taip pat sudėtingas veiksmas. Pirmiausia turime atskleisti būsimos, išlaidintos Lietuvos vaizdą. Bolševikai užsispyrę kala į galvas, kad čia siekiama atgauti dvarus, tarnybas, buvusią padėtį ir tvarką. Reikia į tai atsakyti nau-

jos, laisvos tvarkos vizija. Reikėtų panašios deklaracijos, kaip savo metu Vliko arba kaip Bendruomenės charta. Kviesti pasisakyti mūsų specialistus, valstybininkus, filosofus.

Toliau reikia aiškinti, kaip mūsų tauta ir jos vertybės stengiamasi išsklaidyti, sudrumsti, sujaukti, desintegruoti. Pavyzdžiui, Lietuvos istorija yra klasuojama; atskleisti tikrus praeities faktus. Literatūra ir menas yra palenkta vaizduoti komunistinį žmogų, kuris iš tikrųjų patampa rusišku žmogumi; nuro-

dyti, kaip lietuvis norima išrauti iš savo tautos ir gyvenamosios aplinkos. Kuriami pramonė. Galime ir pasidžiaugti, kad daroma pažanga, bet yra faktas, kad pramonė atsiejama nuo Lietuvos interesų, kad ji lenkiama Lietuvos išnaudojimui. Informacija turi atidengti giliausius okupanto kėslus, nurodyti jo sukurtą, sukelti krašte abejotumą net ir tuo, kas iš pirmo žvilgsnio atrodo daroma "krašto labui". Mūsų propagandai turi būti gerai apgalvota, metodiška, taikli ir efektyvi.

NEGRŲ studentam Maskvoje kartais suruošdavo šokių su baltom rusų merginom.

MASKVOJE prie Lomonosovo universiteto užsieniečiam. Universiteto rūmai 32 aukštų.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Pamėginkite užėti pas mus ir būsite patenkinti.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard Street New York 2, N. Y.
Tel. AL 4-8319

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Tamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėms, suknelėms bei švarkams. Maišytos ir rayoninės medžiagos parduodamos griežtai urmo (wholesale) kainomis.

K & K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.

Telefonas: ELizabeth 4-1711

ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO

Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo \$9.50 už pilną eilutę

Žinios šokios ir tokios

Amerikoje didėja ištikinimas, kad penkerių metų laikotarpio lauktina karo. 1959 metais taip galvojo 18 proc. gyventojų, 1960 — 34 proc., 1961 gegužės mėn. — 44, o šiuo metu — 53 proc.

Sen. M. Chase Smith, atstovaujantią Maino valstybei, respublikonę, Chruščiovas vienoje savo kalboje pavadino "kraujo trokštančia moterim ir pikčiausiu Sovietų Sąjungos priešu". Senatorė atsiliepė: "Chruščiovas dėl to taip dūksta, kad amerikiečiai jo grasinimų nepaiso".

Jungtinių Tautų iškeldinimui į Berlyną, ko Sovietų Rusija norėtų, privačiai nepritaria nei satelitai nei simpatikai: esą Berlyne nebūtų tiek laisvės ir prabangos, kaip New Yorke.

Jugoslavijos lakūnai, kurie mokėsi Amerikoje, dabar moko Kubos lakūnus. Lakūnų aviacijos mokykloje Texas dar yra keturi jugoslaviai.

Ghanos prezidentas Nkrumah po atentato iš savo rūmų labai retai kada išeina. Kalėjimuose gi yra daugiau žmonių, negu tada, kai valdė anglai.

Prancūzijos maršalas Alphonse Juin — jis dabar yra vienintelis gyvas prancūzų maršalas — rašo nebe atsiminimus, o romaną. Jo priešai šaiposi: maršalo pareiškimai visada būvę romantiški...

Suomijoje mėsos parduotuvės atsisako pirkti ir pardavinėti elniene. Ją pristatydavo šiaurės elnių bandas. Bijoma, kad elniai sovietinių bombų gali būti įradijoti.

Svedijoje medžiotojai prašyti pristatyti valdžios įstaigom paukščius, kuriuos jie nušaus šiaurėje, o ypačiai arti Naujos Zemės, kur rusai sprogdino atomines bombas. Nori patirti, kiek tai palietė paukščius.

Formozos saloje, kur yra iškūrus nacionalinės Kinijos vyriausybė, staiga rinkoje pradingo špinatai. Pasklido gandas, kad tos daržovės sveikos nuo radioaktyvumo, kurį rusai padidino savo bombomis.

RECORDS STEREO/MONO PLAYS STEREO/MONO

4 Track and 2 Track

Save \$240.00

GRUNDIG

TK 64

Orig. \$529 Now \$288

SYLVERN STORES

GERMAN HI-FI

MANHATTAN

1574 3rd AVE. (88th St.) AT 9-6677

SALES AND SERVICE ON ALL IMPORTED BRANDS

Largest Dealer in United States for German HIGH FIDELITY

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C.

Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

- vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį.
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užėti ir pasižiūrėti!

DARBININKAS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCIS FATHERS
 Eina nuo 1915 metų, 1951 sujungė AMERIKA, LDS
 ORGANIZACIJA DARBININKŲ ir LIETUVIŲ ŽINIAS
 Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Puseli metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laiškai tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
 Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako. REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel.: Glenmore 5-7281

Viena žvakė Dievui, antroji - šėtonui

Brazilijoje ir santykiai su Sovietų Rusija

Brazilijoje švenčiant padėkos dieną, bažnyčiose buvo giedama "Te Deum laudamus". Pamaldose dalyvavo pats prezidentas Jao Goulart su jauna žmona Maria Tereza, kuri savo išvaizda ir laikysena labai neša į JAV prezidentienę J. Kennedy. Dalyvavo ir ministras pirmininkas Tancredo Neves su kai kuriais ministrais. Po padėkos pamaldų tą pačią dieną buvo paskelbta, kad Brazilija atnaujina su Sovietų Rusija diplomatinis santykius, kurie buvo nutrukę 1947 dėl Maskvos kaltės. Kremlius tada apkaltino Brazilijos vyriausybę, kad ji globojanti karo nusikaltėlius — vokiečių nacių. Šmeižto neatšaukus, diplomatiniai santykiai buvo nutraukti Sovietų Rusijos nenaudai. Dabar atnaujinami Brazilijos nelabai. Tai paskelbus Padėkos dieną, prel. Arruda Camara, parlamento narys iš Pernambuco, prikišo Brazilijos vyriausybei, kad ji vienu metu ir tą pačią dieną "vieną žvakę uždegė Dievui, o antrą — velniui".

JOAO GOULART, Brazilijos prezidentas, 45 metų, komunistinio nusiteikimo, maloniai šaipos savo žmonai...

reikė protestą. Kardinalas pareiškė, kad santykių atnaujinimas palengvins komunistinę agitaciją ir šnipinėjimą, prezidentus atstovų neliečiamybe. Sovietų Rusijos ir jos satelitų atstovybės visur esančios šnipinėjimo ir subversinės akcijos lizdai. Tokią pat nuomonę išreiškia Guanabaro gubernatoriaus Carlos Lacerda, griežtas antikomunistas. Jis pareiškė, kad "mūsų vyriausybė išsprendžia nelengvą problemą Maskvai, bet sudaro dar sunkesnę Brazilijai".

Vyskupai reikalauja žemės reformos

MARIA TEREZA, Brazilijos prezidento žmona, 25 metų, savo povyza labiausiai seka JAV prezidentienę Jacqueline Kennedy.

Brooklyno vienuolynui dešimt metų

Vienuoliam — kai kas mano — nėra jau taip svarbu, kokiam krašte ir kokiom sąlygom jie gyvena. Esą jie pasiryžę bet kokiai aukai. Yra vienuolių, kurie laisvu noru vyksta misijų darbams į kitus kraštus, prisiimdami sunkiausias gyvenimo ir darbo sąlygas. Tačiau nė tokie vienuoliai misioneriai neatitruksta visai nuo savo tautos. Jų vienuolynų židiniai, centrai, dažniausiai būna namie. Palaiko su jais ryšius, parvyksta aplankyti, pasikeičia, jaučia nuolatine savo tautos parama. Dar daugiau vienuolių dirba savame krašte, rūpindamiesi maldos ir atgailos gyvenimu, apaštalavimu, švietimu, labdara, katalikiškąja akcija ir k. Nors savo uždaru ir vienuoliška drausme atrodo, lyg būtų iš visuomenės išsiskyre, bet joje veikia, jaučia ryšį ir paramą.

leido sąlygos ir galimybės. Tuo būdu atsidūrė gana nuošalioje Maine valstybėje. Savo kietu triūsu, judrumu ir lietuvių visuomenės pagalba išugdė kultūrinį centrą ir lietuvišką šventovę prie Kennebunko pakrantės. Mažai kam iš lietuvių žinoma vietovė pasidarė plačiai garsi. Dar plačiau šakojosi lietuviškos ir katalikiškos veiklos darbas, kurio ėmėsi tie mažieji broliai, eidami talkon lietuviškom parapijoms, organizacijom ir spaudai.

Spaudos darbai tėvai pranciškoni rado atramą Brooklyne, kai jos negalėjo pasiekti arčiau savo centro. Ir čia pasirodė ta pati tremtinisška dalis: turi skaitytis su malone, o ne su savo norais. Turi dirbti tokiomis sąlygomis, kokios susidaro, aukodami per daug savo jėgas, kad galėtų apaštalauti savo žmonių tarpe.

Tėvai pranciškoni Brooklyne tuo būdu išugdė dar vieną lietuviškos kultūros židinį. Jau dešimts metų, kaip čia yra vienuolynas, spaustuvė, Darbininko redakcija ir administracija, Aidų žurnalo administracija ir k. Jau dešimt metų, kaip spausdavo patalpose, apsuoptose tirštai gyvenamo rajono, keletas tėvų ir brolių diena iš dienos dirba našų darbą. Atgavos teranda mąstymų ir maldų valandėlėmis lietuviškų vitražų ir stacijų kopytelėje.

Brooklyno vienuolynas šios šalies pakelėje tebespinksi asyžietiškos meilės ir lietuviškos dvasios ugnele. Linkėdami sekmeis ir toliau, pasitikime tėvų pranciškonų ištverme ir siekimu šv. Pranciškaus meilės ugnį parnešti ateizmo stingdomai ir šaldomai Lietuvai.

Vyriausybė kaltina išdavimu
 Prel. Arruda Camara apkaltino naująją Brazilijos vyriausybę išdavimu, nes išėjo prieš valią katalikų balsuotojų, kurių yra dauguma. Kónservatorių partijos (krikščionių demokratų) atstovai, kurie sudaro 45 proc. viso parlamento (155 iš 326) išreiškė nepasitikėjimą užsienio reikalų ministeriui San Tiago Dantas. Prieš užsienio reikalų ministeriją suruoštos demonstracijos.

Katalikų atstovai nurodo, kad Sovietų Rusija laikosi "paver-

BRAZILIJOS ministris pirmininkas Tancredo Neves.

Olandai vartoja lietuvačių maldas

Olandijos katalikai jau išplatino 250 tūkstančių Sibiro lietuvačių maldaknygių "Marija, gelbėki mus". Gavau visą glėbį laikraščio iškarpu apie šį olandišką leidinį. Matyti gana daug iliustracijų ir fotostatinių nuotraukų. Maldų knygelė olandiškai pavadinta: Maria Red Ons.

Katalikų radijas Utrechte lietuvačių maldas įtraukė į savo programą adventui ir transliuos visą valandą, keturis kartus savaitėje, iki Kalėdų. Perduodama abiem kalbom — olandiškai ir lietuviškai.

Utrechto kardinalas J. E. Alfrink įpareigojo visus tikinčiuosius šią Sibiro maldaknygę įsigyti (kaina — vienas guldenas). Vietos televizijos programoje kardinalas vartojo maldaknygės originalą. Olandiško vertimo keli egzemplioriai dar yra atliekami pas mane. Paprašiusiems bei 9 centų pašto ženklų pridėjusiem mielai nusiųsiu.

Kun. L. Jankus

Lietuviai vienuoliai šiuo metu yra visai kitokioje padėtyje. Jus galima vadinti tikrais tremtiniais. Savo židinių Lietuvoje neturi; bent tokių, kurie jiems vadovautų ir juos paremtų. Nėra nei tie misioneriai, kurie būtų išsklidę svetur apaštališkam darbui. Yra netekę tėvynės prievarta, kaip ir dauguma pasauliečių. Yra sunkiai ieškoje ir maldavę laikinos prieglaudos, kad galėtų išlaikyti savarankumą ir dirbti tarp savų žmonių. Tie pakelės namai daugeliu atžvilgių nėra tokie, kad pilnai atitiktų vienuolyno reikalavimus. Darbas dėl to žymiai sunkesnis ir auka didesnė.

Pranciškonų lietuvių darbas yra vienas iš tų nelengvųjų mūsų sąlygomis. Amerikoje kurdamiesi jie turėjo glaustis neten, kur būtų norėję, bet kur

viską susodino? Keno raumenys kaito ir delnai skudo? — Tam tu ir vyrai! — atsakė žmona. — Ko aš būčiau už tavęs tekėjusi, jei tu būtum buvęs koks pelų maišas! ... Geras mano vyrelis, geras, — patapnojo ji per petį. Juodu ėjo į tarpą pušų. — Matai, Magdalena, — tarė jis, — štai tau ir pušynas. Prie sodo ir pušynas. Koks malonumas! Gydytojai sako, kad pušynas ir labai sveika. — O ar ne mano čia nuopelnas? — tarė Magdalena. — Tu norėjai jį iškirsti ir sodą praplėsti. — Taip, taip, yra čia ir tavo nuopelno, visai neneigiu. Bet viskas mano uždirbta, ir mano triušas. Dėl to dabar štai sau eini ir turi: čia tau ir sodas, ir pušynas, ir ... — Oo! ... — staiga baugiu balsu suriko Grauzėlis, linktelėjo visu stumenui prie žemės ir griebė abiem rankom sau už kojos žemiau blauzdos. — Dėl Dievo Motinos! ... — sušuko persigandusi žmona. — Kas pasidarė? — Žiurkė! — mirštamai balsu tarė Grauzėlis. — Ai! — sukliko Magdalena ir čia pat atsisėdo, vieną akimirką netekusi žado. — Nesijaudink, Magdute, — ramino ją vyras, pats nieko negalėdamas jai padėti. — O, velnias! — suriko jis vėl ir dar

smarkiau ėmė abiem rankom spausti kelnų kišką, kur iš naujo sukurtėjo žiurkė. Magdalena, dar kartą suklikusi, repėčka nurėpiojo nuo jo tolyn ir su gailia užuojauta ėmė žiūrėti į jį iš tolo. O atgavusi kalbą, tarė jam: — Ką tu dabar darysi, Arnulpėli? — Aš nė pats nežinau, — atsakė vyras, stipriai laikydamas už kelnų kiškos užlindusią žiurkė. — O žinai, Magdalena, dar gerai, kad aš ją laiku nutvėriau ... Arba kas būtų buvę, jeigu taip tau! ... Nuo vienos tiktai tos minties Magdalena sukliko, griebėsi už padelkų ir nusirito nuo jo dar toliau. — Matai, kokia tu žmona! — su priekaištu tarė vyras. — Giries, kad padėdi man, o štai dabar, kaip padėdi! — Tai sakyk, kaip aš tau galiu padėti! — įsižeidė žmona. — Aš pati žiurkės bijau. Išsimk nagai pats, kad nebijai! Vyras labai atsilėjo. — Matai, žmonele, — tarė jis, — aš negaliu atitraukti savo rankų. Aš juntų, kad žiurkė tebėra gyva, tik retkarčiais sukruata geležiniuose mano naguose. Tu žinai, kokie stiprūs mano pirštai! O jeigu tik atleisčiau, tai ji tuojau aukštyn imtų ... — Tai tu ją dar stipriau suspausk, kad ji galą gautų!

— Spaudžiu. Bet ir ji stipri, bestija. Ar tu nežinai, kokios stiprios ir gajos žiurkės! Ne iš karto ir kuolu užmuši. — Tai aš einu ką nors pašaukti iš vyrų, — pasisiūlė žmona. — Gera mintis, Magdute. Nubėk ir pašauk. Geriausia — mūsų kaimyną Kvaruką. Gal jo paties ir yra ta žiurkė. Mūsų namuose negali būti. O jo tvartas medis ir senas, pilnas skylių. Žmona nuėjo, bet nuo vartelių vėl grįžo ir beveik pašnibždomis tarė vyrui: — Žinai, Nulpe, aš pamaniau, kad čia gali būti ir kiaunė. Tai tu perdaug nespauk ir nedraskyk, kad nesugadintum kailio. Žinai, kiaunės — dauļs ... Dar vieną prisipirkčiau ir ... — Viešpatie! — suriko kenčiančiu balsu Grauzėlis. — Man jau pasmilklo nugara, o ji apie kailį! ... Aš nebegaliu daugiau! Girdi? Išvirsiu, ir viskas! O žiurkė — aukštyn ... Žmona dar kartą nusigando ir tekina nubėgo pas Kvaruką. Bet iš tarpvartės ji vėl jam šaukia: — Nulpe, o gal pas Dilių? Jisai — skerdikas, gal, sakau, geriau ... — Eik nors ir pas patį velnią! — nekantriai sušuko vyras, ir žmona prapuolė iš tarpuvartės. (Bus daugiau)

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo komiteto rezoliucijos, priimtos metinėje sesijoje lapkričio 25-26 New Yorke

Vliko pilnatis sesija, išklausiusi pranešimų ir diskusijų tarptautinės politikos klausimais ir turėdama galvoje, kad pasaulio politinis įtempimas, ypač ryšium su Berlyno ir bendrai Vokietijos problemomis yra padidėjęs, kad svarbiausią šio įtempimo priežastį sudaro Sovietų pastangos išgauti iš Vakarų status quo rytų Europoje pripažinimą; kad Sovietų spaudimas į Suomiją ir kitus Skandinavijos kraštus yra suaktualinęs Baltijos valstybių problemą, o tuomi pat ir Lietuvos laisvės bylą; kad atviras destabilizacijos procesas, pradėtas Sovietų Sąjungoje, sudaro palankias politines sąlygas kelti tarptautiniuose forumuose Stalino ir Sovietų Sąjungos agentų padarytus tarptautinius nusikaltimus Lietuvoje ir kad kolonializmo panaikinimo reikalas ir tautų apsisprendimo teisės laidavimas yra tapę aktualia šiuo metu tarptautinės politikos problema, **nutarė** atkreipti Lietuvos visuomenės dėmesį į ypatingą šio momento politinę svarbą ir kviešti visus geros valios lietuvius ir jų organizacijas į politinio darbo vienybę Lietuvos nepriklausomybei atstatyti, kad kiekvienas, kur galėdamas, per spaudą, radiją, klubus, amerikiečių ir kitų draugingų tautų organizacijas keltų Lietuvos ne-

priklausomybės atstatymo reikalą, kviesdami talkon lietuvių studentų ir jaunimo organizacijas; **pavesti** Vliko prezidentui paruošti platesnį memorandumą apie Sovietų Sąjungos agentų padarytus tarptautinius nusikaltimus prieš Lietuvą; **rūpintis**, kad Lietuvos suverenų teisų atstatymo klausimas būtų iškeltas Jungtinės Tautos ir koordinuoti tuo reikalu vedamą akciją; **apeluoti** į pasaulio sąžinę, kviečiant pasmerkti sovietinį kolonializmą ir sovietų vykdomą dvasinį ir mediaginį smurtą prieš lietuvių tautą; **imtis** Vliko prezidentui priemonių plačiau supažindinti naujai priimtuosius į Jungtines Tautas narius su Lietuvos byla ir stiprinti bei plėsti akciją per Pavergtųjų Tautų organizaciją Lietuvos nepriklausomybei atstatyti.

okupacijos pripažinimą de jure lengvintų ar jį implikuotų.

5. Esamos sąlygose kultūriniai ryšiai yra galimi tik tarp paskirų asmenų, tačiau jie turi būti palaikomi visu atsargumu, kad toks bendradarbiavimas nepažeistų pagrindinių kovos principų už Lietuvos suverenų teisų vykdymo atstatymą ir kad jis savo ruožtu nepakenktų liksiems krašte lietuviams.

Krašto pažinimo reikalai
 Organizuoti atskirų šakų žmonių ir suinteresuotų asmenų pasitarimus dabartinei Lietuvos būklei išaiškinti įvairiose srityse, kaip literatūros, meno, ūkio, teisės ir t.t.

Politinio darbo koordinacijos reikalai
 Sesija, išvėlgdama reikalą suburti visas lietuvių jėgas Lietuvos laisvės kovai vėsi ir koordinuoti, nutarė pavesti Vliko prezidentui kontaktuoti su interesuotais tuo reikalu organizacijomis ir paruošti planą viešingam Lietuvos laisvinimo darbui įgyvendinti.

Atkursimos Lietuvos reikalai
 Sesija nutarė pavesti Vliko prezidentui paruošti išlaisvinimosi demokratinės Lietuvos Respublikos valstybinės, ūkinės ir kultūrinės santvarkos pagrindinių dėsnių projektą.

Vliko — Alto bendradarbiavimo reikalai
 Vliko — Alto bendradarbiavimui sustiprinti ir nesklandumams, jei jų pastatytų, išlyginti, sesija siūlo abiejų organizacijų vadovybėms tartis tais reikalais.

Padėka sveikintojams
 Sesija, išklausiusi Lietuvos diplomatinio šefo S. Lozoraičio, Lietuvos diplomatinio atstovų Balučio, Grauzinio, Kajecko, Baltrušaičio, Bačkio, Budrio sveikinimų ir linkėjimų, reiškia padėką už juos, o taip pat už padarytas sugestijas ir politines padėties vertinimą. Sesija linki Lietuvos diplomatinei tarnybai ir toliau energingai ginti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo reikalą.

Vliko sesija dėkoja taip pat Alto pirmininkui Šimūčiui už sveikinimus ir linkėjimus, ir yra įsitikinusi, kad Altas ir toliau glaudžiai bendradarbiaus su Vliku ir rems jo darbus, o taip pat sesija vertina dr. P. Grigaičio aktyvų dalyvavimą posėdžiuose ir jo pareiktas svarbias mintis.

Vliko sesija tolygiai vertina buvusiojo PET pirmininko V. Sidzikausko politinį pranešimą ir jojo atliktus Lietuvos laisvės kovai svarbius PET vardu žygius. Sesija aukštai vertina PLB pirmininko dr. J. Sungailos ir JAV LB valdybos nario inž. V. Adamkavičiaus, o taip pat mūsų akademinio jaunimo atstovų dalyvavimą sesijoje, jų pareiktas brandžias mintis ir nuosirdžius pageidavimus bendradarbiauti su Vliku tautos laisvės labui.

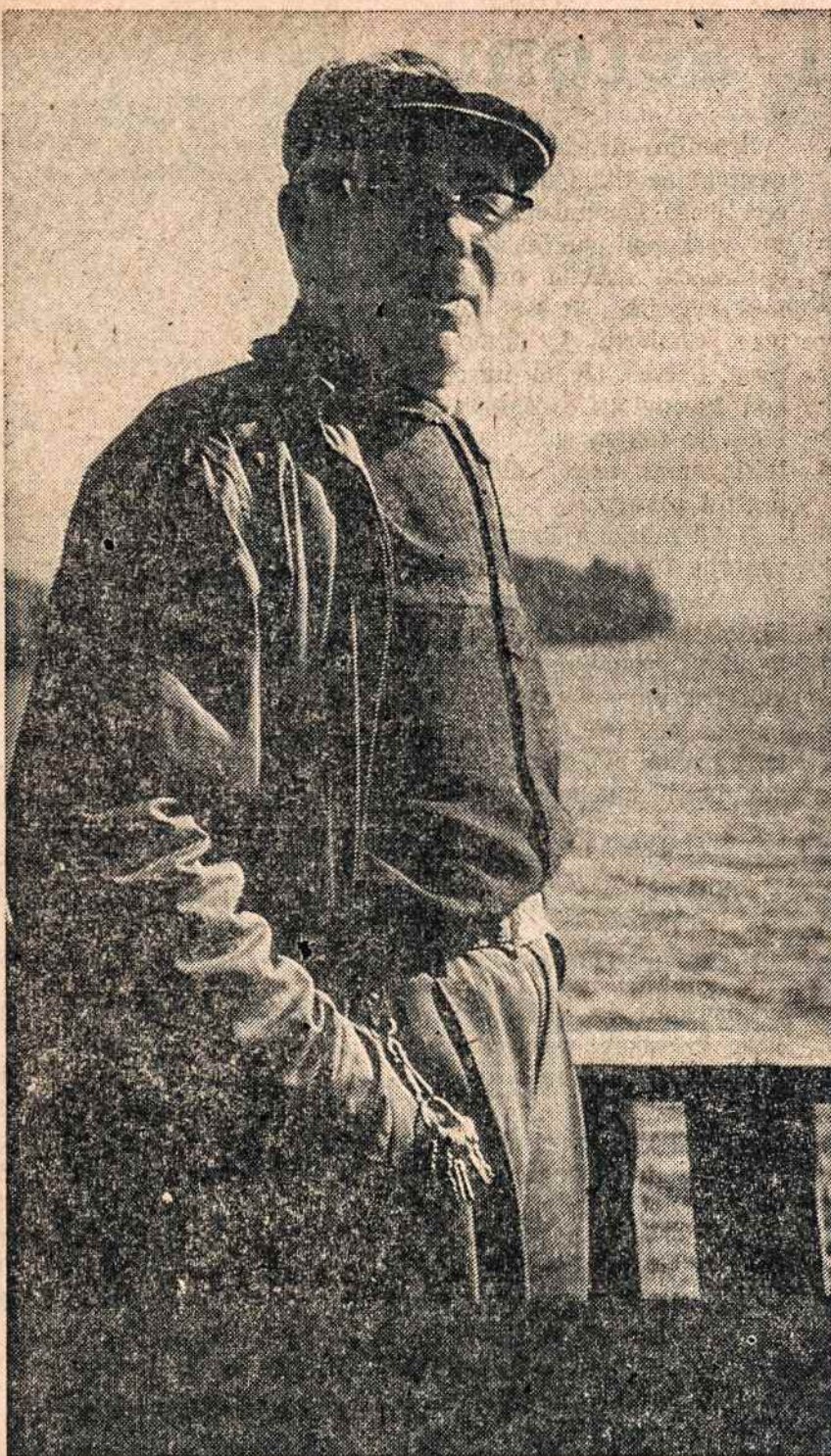
ŽIURKĖ

A. GIEDRIUS

Apskritis miesto kooperacijos banko buhalteris Arnulpas Grauzėlis miesto pakraštyje turėjo sodą. Šiokiomis dienomis po tarnybos jis mėgdavo čia ką veikti, o šventomis dienomis pasigėrėdamas vaikščiodavo — galop.

— Magdalena, — tarė Grauzėlis į žmoną, — ar nenori iš-eit į sodą?
 — Po valandėlės, — atsakė žmona, kuri dabar sėdėjo miegamajame prie veidrodžio ir abiem rankom čiupinėjo apie galvą.
 — Tai tu mane rasi prie slyvų, — tarė vyras.
 Ir išėjo.
 "Kaip malonu pasidžiaugti savo darbo vaisiais!" pamanė jis iš pilnos širdies, žengdamas takeliu tarp medžių, kaip gaidys pentinuotas per kiemą, pilną vištų. "Štai kas yra darbštumas ir taupumas!" gyrė pats save. "Kai kiti pražaidžia ar prageria, aš turiu turtą ir begalinį malonumą".
 Jis priėjo prie slyvų ir pasi-

DOMININKAS SLYVYNAS

Vasarvietė prie ežero

Lietuviai valdo vasarvietę, kuri vertinama milijonu dolerių

Kai vasarą prigrįva skubių darbų, atostogas tenka atidėti rudenį. O kur tada keliausi, kai pajūrio vasarvietės užsida- ro?

Pasukau į šiaurę. Ruduo vi- sur atneša gražių vaizdų. Bus ir ten kur akis paganyti ir pa- sigrožėti. Svarbiausia, New Yor- ko valstybės šiaurė dar "neuž- kariauta", — nepažįstama. Į pa- jūrio vasarvietes čia lengviau nuvažiuoti, bet sunku pasikelti į nežinomus tolimesnius kraš- tus. Bet ir juos pamatyti verta. Štai žemėlapis rodo, kad New Yorko valstybės šiaurė, kur Amerika susieina su Kanada, yra tikras "Zarasų kraštas". Ten ežerai viens kitam šonus trina.

Tie vandenys ir sugundė ke- lionėn. Prieš išvažiuodamas iš- girdau, kad prie Lake George vienas lietuvis turi vasarvietę. Gavau ir adresą. Na, manau, gal surasiu ir jį.

Išsirengiau ir išvažiuoju. Ne- šoviau tiesiai, bet pasukau per New Jersey. Ir ten yra gražių ežeriukų, nuostabių Delaware upės krantų. Bestebėdamas įvai- rius vandenį, pasiekiau net Niagara Falls, kur vanduo šniokšdamas ir putodamas puo- la žemyn ir žaidžia spalvingom pūslom. Iš ten pasukau į rytus. Kelį pastoją gražūs Adiron-

dack kalnai, kuriuose primėty- ta ežeriukų. Šiaurėje tarp kal- nų išspraudęs didelis Cham- plaino ežeras. Už jo prasideda Vermonto valstybė ir gražūs Ža- lieji kalnai. Ežero pietinis ga- las siaurėja ir nutįsta toli tarp kalnų. Už jo greit surasi ir George ežerą.

Ir šis ežeras, išspraudęs tarp kalnų, guli nusidriekdamas iš šiaurės į pietus. Prasideda vi- los.

Kelionėje prisirenki visokių prospektų — reklaminių lape- lių. Iš jų sužinau, kad štai pa- siekiau garsią New Yorko vals- tybės vasaravimo vietą. Sis George ežeras vasarą sutraukia labai daug turistų.

Tuose prospektuose — rekl- aminiuose lapeliuose — vis pri- minė aplankyti Blue Water Manor. Tai viena iš geriausių vasaravimo vietų.

Gera tai gera, o aš ieškau lietuvių vilos. Turiu ją surasti. Adresas kaip tik mane ir nu- vedė prie Blue Water Manor. Tai tikras didelis dvaras. Pa- galvojau, būsiu paklydęs, gal mano adresas negeras. Argi lie- tuvis turėtų tokias vasarvietes?

Artėjo vakaras. Reikėjo su- sirasti kur nakvynę. Tokion di- delėn vasarvieten nediršau bel- tis, nes jau ir sezonas pasibaig-ęs. Pernakvojuo pakelės viešbutyje, kitą dieną užsukau į Blue Water Manor kiemą. Žiu- riu, ant motorinio vežimėlio va- žiuoja žmogus ir piauna žolę. Užkalbinu. Jis tuoj pasisako, kad esąs Mr. Slyvynas.

Lietuvis!

Taip ir pradėjom kalbėti lie- tuviškai. Pasirodo, kad mano adresas buvo geras. Ši didelė ir graži vasarvietė priklauso lietuviui — Domininkui Slyvy- nui.

Tuoj nusivedė mane į savo butą, kur radome ir žmoną, mielą ir gražiai kalbančią že-

vedėjas, pakvietė solistę ir sve- čius iš New Yorko į Stepono Dariaus posto namus užkan- džiams. Čia buvo progos lietu- viams arčiau susipažinti su sve- čiais. Harry Alter ypatingai gy- rė solistės pasirodymą. John Hoffman buvo lietuviams su- žavėtas, kad jie nuo seno iki jauno tokie malonūs žmonės.

Jonas Keras

SLYVYNIENĖ skaito laišką, gautą iš Lietuvos.

maitiškai. Čia išpasakojo, kaip jį atsirado prie šio didelio ir gražaus ežero, kaip pasidarė vasarviečių savininkai.

Kadaise D. Slyvynas su šei- ma gyveno Pensylvanijoje, kur turėjo porą nedidelių biz- nelinių. Tuoj po antrojo pasauli- nio karo, pirmą dieną, kai ben- ziną pradėjo laisvai pardavinėti, jis su šeima išvažiuojo ieškoti naujos vietos, kur galėtų sė- natvėje įsikurti. Manė sustoti kur nors prie Elizabetho, bet pro jį pravažiavo ir pasiekė George ežerą. Taip ir sušuko: Stop, čia mūsų vieta!

Nusipirko vasarvietę, kurią gerai prižiūrėjo ir tvarkė. Va- sarotojų kas metai daugėjo. Tai dar pripirko žemės, pasistatė naujų pastatų, pripirko ir kai- myninių vasarviečių ir išplėtė lyg kokį lietuvišką dvarą.

Išsivedė ir mane parodyti sa- vo didžiosios vasarvietės. Čia įrengtas šildomas baseinas, re- tenybė visame George ežero rajone. Tai vasaravimo sezoną pradžiai nuo gegužės 15 iki spa- lio 15. Šildomas baseinas pri- traukia daug žmonių.

Jų patogumui įrengta ir gra- ži poilsio salė, kur nuolat de- ga didelis židinytis, kur vakarais esti įvairios programos. Valgyk- los salėje vienu metu gali val- gyti iki 200 vasarotojų. Sve- čiam patarnauja 30-35 asmenys, kurie sudaro savo chorelį ir va- kare koncertuoja svečiam.

Vasarvietės stovi ant ežero kranto uolos. Vanduo pasiekia- mas, nusileidžiant laiptais že- myn. Čia yra maudymuisi pui- kus paplūdimys ir vandens spor- to priėplauka. Priėplauka šil- doma žiemos metu, kad, užša- lūs ežerui, ledas nesugadintų sporto įrankių.

Šią didelę vasarvietę adminis- truoti padeda dukterė Sukiene. Bet ir pačiam tenka nemažai dirbti, apeiti ir prižiūrėti. Visa- da būna miela, kad atvyksta lie- tuviai. Nors ir gyvena tolokai nuo didesnių lietuviškų koloni- jų, bet lietuviškais reikalais do- misi, seka Lietuvos vargą ir siuntiniais remia Lietuvoje gi- mines, pažįstamus. Į Lietuvą yra išsiuntęs net suvamy ma- šinų, akordeonų ir kitokių bran- gesnių dalykų.

Per vasarą atidirbęs, žiemai su šeima išvyksta pailsėti į Flo- ridą.

LIONĖS JUODYTĖS KONCERTAS BOSTONE

Lionės Juodytės koncertas Bostone, Jordano salėje, lap- kričio 26, meniškai gerai pavy- ko. Palankias recenzijas išidė- jo Bostono dienraščiai "Boston Herald" ir Christian Science Monitor". Pirmasis pastebėjo, kad solistė turi "gerą balsą su plačiu diapozonu ir jėga... Netrauklūs momentai tėra bu- vę tada, kai solistė susigundė ūksėti (whoop) aukštom gai- dom". Laikraščio recenzentui labiausiai patikusios lietuvių dainos. Ir antrasis laikraštis pa- stebėjo, kad gražiausia buvusi Gruodžio "Visur tyla". Recen- zentui atrodo, kad tikrasis ta- lentas pasireiškęs, kai solistė pati sau akomponavo gitara ir dainavo liaudies dainas. Kitiem kūriniam akomponavo Fritz Kramer.

Koncerto pasiklausyti iš New Yorko buvo atvykęs John Hoff- man, kuris stato spalvotą fil- mą "The World of Talent", to filmo direktorius Harry Alter, artistės Nadie Hope ir Lynne Hilton. Jie yra pakvietę Lionę Juodytę vienai rolei toje fil- moje. Be to, iš New Yorko bu- vo atvykęs kompozitorius Alan Barrody, kurio kūrinį "Through a Dream to Death" solistė pir- mą kartą koncerte dainavo.

— Dr. Zigmui Sabataičiui Cle- velande padaryta sunki opera- cija. Ligonis tebėra ligoninėje.

Iš lietuvių koncerte dalyva- vo Lietuvos garbės konsulas Antanas Salna su žmona, pre- latas Pr. Juras iš Lawrence, prel. Pr. Strakauskas iš Brock- tono, tėv. Amb. Prakapas, O. F. M., iš Kennebunkporto ir k. Buvo ir daugiau lietuvių bei ki- tataučių.

Po koncerto Jonas J. Roma- nas, lietuvių radijo valandos

GEORGE ežeras New Yorko valstybėje. Visos šio puslapio nuotraukos Vyt. Maželio.

Šių metų gruodžio mėn. 16 dieną, šeštadienį rengiamas

Žodžio ir muzikos vakaras

skiriamas pagerbti žuvusiems
J. AUDENAITEI, J. JAKS-TYRIUI ir A. ŠKEMAI
programoje dalyvauja:
DR. HENRIKAS NAGYS — paskaita
HENRIKAS KACINSKAS — prozos ir poezijos ištraukos
ELENA KUPREVIČIŪTĖ — smuiko solo
akomponuojant Aleksui Mrozinskiui
Vakaras įvyks
CARNEGIE ENDOWMENT SALĖJE
345 E. 46th STREET, MANHATTAN, N. Y.
Pradžia 8 val. vakaro • Įžanga — \$2.50; mokslieviams — \$1.50
Visus maloniai kviečia atsilankyti
RENGIMO KOMITETAS

Newarko Lietuvos vyčių 29- ta kuopa rengia Lietuvos Ne- priklausomybės 44 metų sukak- tį vasario 18, sekmadienį, 3 val. popiet šv. Jurgio dr-jos sa- lėje, 180 New York Ave., New- ark, N. J. Programoje yra numatyti paskaitininkai ir me- ninė dalis. Prašoma kitų drau- gių tą dieną nieko nerengti.

Komitetas

A. ANDRIUSKEVIČIUS

LAIKRODININKAS - JUVELYRAS

Auksas, Sidabras, Deimantai
Laikrodžiai

485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N.Y. EV 4-2318

RADIJO VALANDELĖS

LITHUANIAN MELODIES

DETROIT — WJLB
1400 banga
Šeštadieniais 5 - 5:30 popiet
Vedėjas Ralph J. Valatka
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
BRoadway 3-2224

TĖVYNĖS GARSAI

HARTFORD WPOP
1410 klc.
Sekmadienį — 11-12 val. dieną
Vedėjas J. Petkaitis
60 Lincoln Street, Hartford, Conn.

BENDRUOMENĖS BALSAS

PHILADELPHIA WTEL
860 „banga“
Šeštadieniais —
Vedėjas Adolfas Gaigalas
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
HOWard 7-4176

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS PROGRAMOS
lietuvių kalba:
kasdien 10-11 val. r.; šešt. - sekm.
8:30-9:30 val. r.; Lietuviškos vaka-
ruškos pirmadieniais 7-8 val. vak.
Anglų kalba: kasdien 7-7:30 v.v.
Radijo stotis WOPA, Oak Park, Ill.
A.M. 1490 kiloc.; F.M. 102.7 megac.

Geriausia kalėdinė dovana yra knyga

Tokios knygos yra:
Vyt. Augustino
Lietuvos vaizdų albumas
LIETUVA
yra geriausia dovana visokiomis progomis. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėtų. Al- bumas Lietuva yra geriausia ka- lėdinė dovana visiems. Kaina — 5.00 dol.
Kun. St. Ylos —
ATEITININKŲ VADOVAS \$4.00
Prof. Juozo Ereto —
STASY SALKAUŠKIS \$4.00
Igno Malėno —
ELEMENTORIUS € \$2.50
Prof. St. Salkauskio —
ATEITININKŲ IDEOLOGIJA \$3.00
Kalėdiniam sveikinimams (20 atvirukų su vokais) \$1.00
Visus šiuos leidinius galima gauti užsakymus siunčiant šiuo adresu:
ATEITININKŲ FEDERACIJA
916 Willoughby Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.
P.S. Cekius ar money orderius išrašyti: Ateitininkų Federacija.

PATARNAUJAME DAUGIAU KAIP 100 METŲ

3 3/4% PER METUS

PASKUTINIŲ NUTARIMU DIVIDENDAI IŠMOKAMI
Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais dviems metams ar daugiau (3 1/2% normalaus ir 1/4% specialaus priedo)

3 1/2% NORMALUS DIVIDENDAS PER METUS METŲ KETVIRČIAIS

NUO PADĖJIMO DIENOS

apskaičiuojama METŲ KETVIRČIAIS

Uželkite, rašykite ar telefonuokite bet kuriam mūsų banko skyriui

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK

A MUTUAL BANK

"...kur jūsų pinigai tarnauja tik jums!"

IN BROOKLYN, N. Y.

Eastern Parkway Office: 539 EASTERN PARKWAY at Nostrand Avenue
Brodway Office: 135 BROADWAY at Bedford Ave.
Firmadieniais - Penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 3 v. popiet
Firmad. vakarais nuo 5 iki 8 v. PResident 3-7000
Antradieniais - Penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 3 v. popiet
Firmadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro STAgg 2-6676

IN NASSAU COUNTY MASSAPEQUA OFFICE:

HICKSVILLE ROAD and JERUSALEM AVENUE

Massapequa, N. Y.

Monday to Friday 10 A. M. - 4 P. M.

Friday Evenings 6 - 9 P. M.

PYramid 9-6100

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Tel.: APplegate 7-0349 Sav. V. ZELENIS

BANGA TELEVISION

34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

Švenčių proga dovanos su kiekvienu pirkinium

Patogios išsimokėjimo sąlygos. Su nuolaida parduodame

TELEVIJIZAS ... STEREO HI-FI ... FONOGRAFUS

TRANZISTORINIUS RADIO. Didelės nuolaidos vo-

kiškiems "Blaupunkt" Radio-Stereo aparatams.

Prekės garantuotos — Pristatymas greitas

Darbo valandos: kasdien iki 7 val. vak.; penktad. iki 9 val. vak.

Iš Lietuvos atvyko partizano šeima

Vytauto, Monikos ir dukrelės Reginutės Stražnickų šeima rugėjo 22 pasiekė Providence. Vytautas Stražnickas Lietuvoje buvo 5 metus partizanų, vėliau buvo pagautas, pusantrų metų išbuvo Vilniaus kalėjime, virš šešių metų Vorkutoj darbo lageriuose, o 1960 metų pavasarį gavo proga išvykti Vokietijon. Monika Stražnickienė išbuvo Sibire dvejis metus. Pabėgusi Lietuvon, eilę metų slapstėsi.

Susitvarkę Vokietijoje dokumentus, padedant kun. V. Martinkui, atvyko į Providence, gavo darbą ir patenkinti sėkmingai kuriasi. Jų atvykimu džiaugiasi Vytauto dėdės Martino ir Uršulės Kaslauskų šeima ir visokeriopa naujakuriams padeda.

Parapijos metinė vakariene lapkričio 26 buvo ypač sėkminga. Meninę programą išpildė parapijos mokyklos vaikų choras ir Worcesterio meno mėgėjų kvartetą: Kaz. Adomavičius, H. Enrikaitis, J. Naikelis, St. Raudonis. Padainavo 8 dainas. Chorui ir kvartetui vadovauja muz. J. Beinoris. Valgius paruošė I. Paulauskienė, M. Stražnickienė, Z. Sakalienė, Garisonienė, J. Kasparienė ir K. Augaitienė. Talkininkavo A. Paulauskas, V. Stražnickas, K. Garisonas, B.

PROVIDENCE, R. I.

Paulauskaitė ir k. Vakarienes surengimu rūpinosi kun. V. Martinkus. Dalyvių buvo per 200. Klebonas J. Vaitekūnas tarė žodį. Parapijai liko pelno 500 dol.

Aldonos Čekienės ir levos Paulauskienės pastangomis spalio mėnesį suorganizuoti skautai. Jau yra po vieną berniukų ir mergaičių skiltį. Berniukų skilčiai vadovauja Ieva Paulauskienė, mergaičių — Ald. Čekienė ir Birutė Paulauskaitė. Sueigos daromos kas savaitę.

Jaunųjų vyčių suvažiavime dalyvavo 25 nariai. Meninėje programoje pasirodė su savo chorą, padainuodami lietuviškų dainų.

Antano ir levos Paulauskų šeima, prieš porą metų atvykusi iš Anglijos, spėjo veikliai įsijungti į šv. Kazimiero parapiją: žmona ir dukra dalyvauja parapijos chore, dukra yra vyčių 103 kuopos sekretorė, visi dalyvauja Balfo ir kitose organizacijose. Šiomis dienomis netoli bažnyčios pirko namą. Sveikinam, kad nenusidangeno kur užmiestini.

Patricija Balcūtė, trumpai sirgus, spalio 29 mirė. Buvo veikli vyčių 103 kuopos pirmininkė.

kė. Velionė savo geru išsilaikymu ir maloniū būdu buvo daugelio mėgiama. Jos laidotuvių metu šv. Kazimiero bažnyčia buvo perpildyta žmonių. **kvm**

Lawrence, Mass.

Mūsų mokykloje

Lapkričio 10-11 buvo suruoštas parapiinės mokyklos bazaras. Jį ruošė mokinių tėvai, vadovaujant viršininkei seselei Celinai. Pelno gauta 714 dol. Pinigai skiriami mokyklai pagražinti.

Kunigų Vieniūbė yra paskelbusi maldos sąjūdį už pastovią taiką ir už Lietuvos išlaisvinimą. Į tą sąjūdį uoliai įsijungė šv. Pranciškaus parapijos mokykla. Kas pirmą mėnesio penktadienį ta intencija visi mokiniai eina šv. Komunijos, o kas pirmąjį šeštadienį dalyvauja šv. Mišiose, visi balsu kartu su tarnais sutartinai atsakinėdami. Po Mišių giedodami procesijoje eina prie Marijos statulos, kur kalbama atitinkamos maldos, vadovaujant vyresnių klasių mergaitėms. Didėmsiam išpuščiui, vaikučiai apsiengia panašiais kaip Fatimos vaikučių drabuželiais.

Trečiadieniais parapiinėje mokykloje vakarais yra lituanistinės pamokos. Dėsto seselės mokytojos.

Vyskupijos patvarkymu parapiinių pradžios mokyklų mokiniams skiriama 75 min. savaitėje kuriai nors svetimai kalbai pamokyti. Seselės pasirinko lietuvių kalbą, kuriai kiekvieną dieną skiriama po 15 min. Be to, kitomis progomis mokoma lietuviškų dainelių. Nors dauguma mokinių yra nelietuviai, bet visi gražiai lietuviškai dainuoja.

Benediktas Paplauskas parapiinės mokyklos seselių vienuolyne koplyčiai padovanojo puikius elektrinius vargonus. Prel. Pr. Juras ir seselės yra didžiai dėkingi už tą brangią dovaną.

Prel. Pr. Juro rūpesčiu bei lėšomis mokyklai yra įgyta gausi biblioteka — per 2000 knygų. Yra net 4 enciklopedijos. Tai didelis turas dar visai jaunai mokyklai. Prelatas taip pat parūpino 12 seselių vienuolynui nemažą biblioteką, kur yra net 8 įvairios enciklopedijos. Jų tarpe pastaruoju metu ir lietuviškoji jo užsakytą.

Metinė vakariene

Lapkričio 19 buvo šv. Pranciškaus parapijos metinė vakariene. Vakarienei rengti vadovavo parapijos kolektojų pirmininkas Petras Jaskelvičius. Jam talkino Albinas Jozakas ir kolektojai. Valgius gamino Stel la Raznauskaitė, talkinant M. Pilypienei su visu būriu pasišventusių tartininkų.

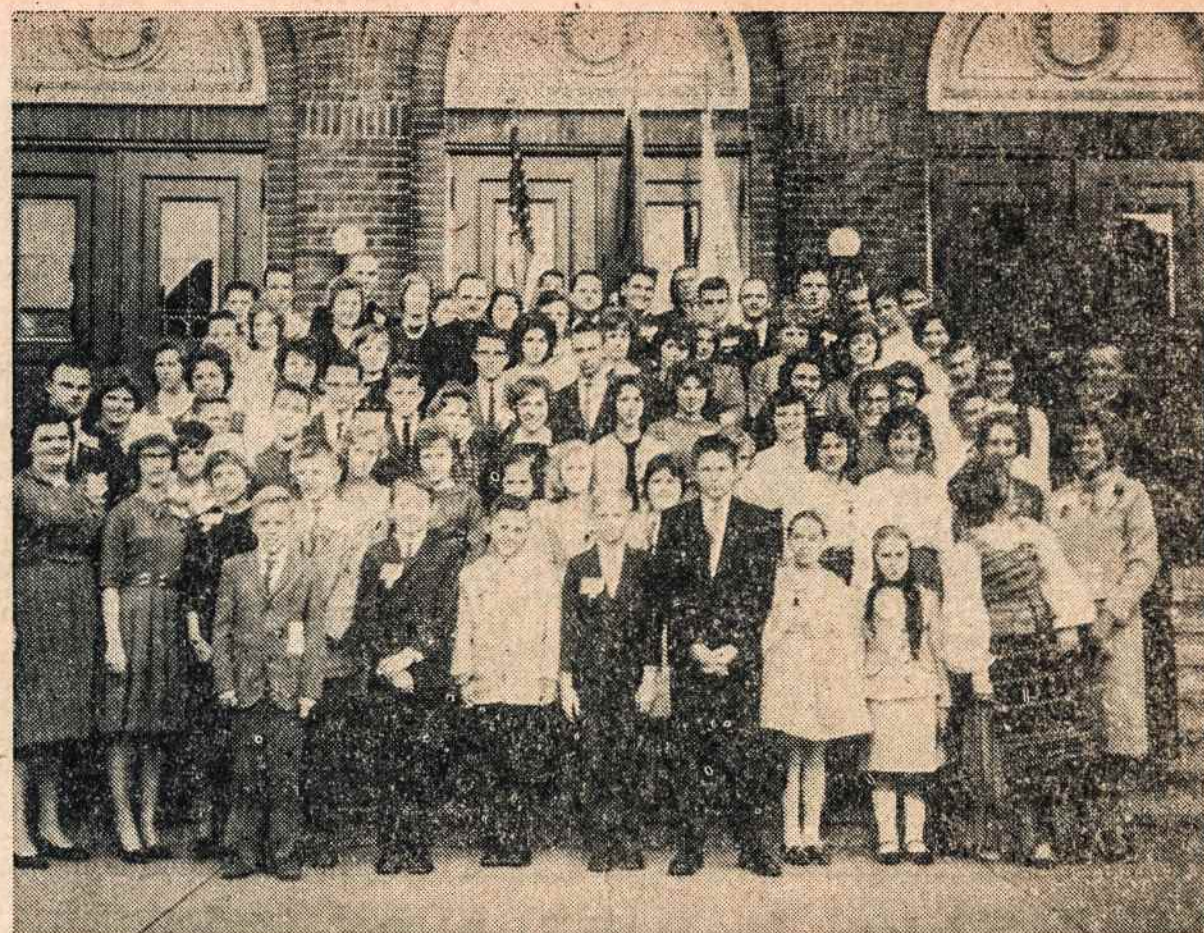
Džiugu, kad į tą darbą jau kelinti metai yra įsijungusi jaunoji karta. Jų tėvai, senieji atėviai, jau pavargę. Jie tik džiaugiasi, kad jų vaikai juos pavaduoja, uoliai besidarbiodami, norėdami išlaikyti savo tėvų įkurtą parapiją.

Prel. Pr. Juras savo kalboje tuo pasidžiaugė ir visiems darbuotojams nuoširdžiai padėkojo.

Visi valgiai, išskyrus mėsa, ir gėrimai buvo suaukotai. Tad liko pelno 632 dol.

Lawrence miesto didelė dalis yra išgrauta. Toje vietoje po metų kitų išdygs nauji gražūs pastatai. Du nugriautų namų sklypus perka prelatas. Tai bus dvigubai padidintas mašinoms statyti sklypas prie bažnyčios.

Prof. Alfonsas Lešinskas gr. 9 skaitys paskaitą apie komunizmą parapiinės mokyklos mokinių tėvams. **(L.M.)**

NAUJOSIOS ANGLIJOS jaunųjų vyčių suvažiavimo dalyviai lapkričio 17 Worcester, Mass., prie šv. Kazimiero bažnyčios.

JAUNŪJŲ LIETUVOS VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Naujosios Anglijos antrasis jaunųjų Lietuvos vyčių suvažiavimas įvyko lapkričio 12 šv. Kazimiero parapijoje Worcester, Mass. Dalyvavo jaunieji Lietuvos vyčiai iš: šv. Pranciškaus parapijos Lawrence, Mass., su dvasios vadu kun. Albinu Janiūnu, šv. Kazimiero par. Providence, R. I., su dvasios vadu kun. V. Martinkum, šv. Juozapo par. Waterbury, Conn., su dvasios vadu kun. Albertu Karaliūnu, šv. Trejybės par. Hartford, Conn., su dvasios vadu kun. Bronium Benesevičium ir vietiniai iš šv. Kazimiero parapijos su dvasios vadu Mykolu Tamulevičium.

Programą 2 val. popiet pradėjo V. Adamonis, Worcesterio jaunųjų vyčių kuopos narys, kuris pakvietė kun. M. Tamulevičių sukalbėti maldą. Sūgiedoti Amerikos, Lietuvos ir vyčių himnai.

Suvažiavimą sveikino Worcesterio kuopos pirm. Betty Riddick ir N. Anglijos apskrities pirm. Bernice Kavadaras.

Pagrindinę kalbą pasakė Lietuvos vyčių centro valdybos pirm. Elena Šaulytė - Shields iš Philadelphijos, Pa. Pasveikinusį jaunimą, kad jų skaičius nuo praeitų metų Providence

suvažiavimu beveik dvigubai padidėjo, ji kalbėjo apie organizacijos idealus ir siekimus, ragino, kad jaunieji vyčiai būtų gero katalikiško lietuviško jaunimo pavyzdžiai.

Kuopų atstovai padarė prašimus iš kuopų veiklos. Sveikindami dvasios vadai ragino, kad vyčiai susipažintų su savo lietuviškos kilmės istorija ir pritrauktų savo draugus į jaunosius vyčius.

Meninę programą dalį išpildė Worcesterio jaunųjų vyčių tautinių šokių grupė, pašokusi Kalvelį, Mikitą, Malūną, Providence jaunųjų vyčių chorelis, vadovaujamas muz. J. Beinoriaus, padainavo 6 lietuviškas daineles.

Centro valdybos vice - pirm. E. Šaulytė ragino, kad kitais metais kiekviena kuopa atvyktų su savo paruošta programa.

Toliau buvo banketas, kurį suruošė Worcesterio 26 kuopos vyresnieji nariai. Banketo metu šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. J. Bakanas apdovanojo visus dalyvius šv. Kazimiero parapijos ir medalikėliu. Po vakarienos jaunimas turėjo progos pasižokti, arčiau pabendrauti. Grįžo į namus patenkinti ir pasiryžę dar labiau dar-

butis "Dieviui ir Tėvynei".

Bė minėtų kunigų suvažiavime dar lankėsi kun. A. Jankauskas iš Worcesterio Aušros Vartų parapijos.

Dalyvavo per 80 jaunuolių, dvasios vadai, jaunųjų vyčių kuopų vadai ir keletas vyresniųjų vyčių, kurie atvežė jaunimą ar atvyko susipažinti su jaunųjų vyčių veikla.

Suvažiavimo dalyviai nuoširdžiai dėkoja Worcesterio jauniesiems vyčiams ir ypač jų vadovui Richard Karsok už puikiai suruoštą suvažiavimą. **E.S.**

Norwood, Mass.

Kitais metais kovo 31 šv. Jurgio lietuvių parapija minės 50 metų sukaktį. Klebonas kun. F. E. Norbutas, vikaras kun. A. Klimas ir minėjimo komitetas jau dabar rūpinasi, kad sukaktis būtų tinkamai atžymėta.

Baigiama perdažyti ir atremontuoti bažnyčios vidus. Taisomos naujos šviesos ir daromi kiti pagražinimai. Tiems reikalingam organizacijos ruošia įvairius parengimus. Sodaliets spalio 20 surengė šokius, kurie davė pelno per 1300 dol. Visi pinigai paskirti parapijai.

Sv. Vardo draugija lapkričio 13 surengė kalakutų ir kortavimo vakarą. Gauta pelno 307 dol. Pinigai taip pat paskirti parapijai.

Sv. Vardo d-jos veikla
Vyskupas prašo visų katalikų ir ypatingai sv. Vardo draugijos narių, kad kovotų prieš nepadorią spaudą ir knygas. Sv. Vardo draugijos lanko tokias įstaigas, kur laikomos nepadorios knygos, žurnalai, ir prašo tų spaudinių neplatinti. Įstaigų savininkai mielai sutinka išimti iš savo lentynų.

Lietuvos vyčiai
Vyčių '27 kuopa kurį laiką buvo apsnūdusi. Atsiradus kelemi vyčiams asmenim, kuopa atgaivinta. Kitais metais žada surengti vaidinimą. Kuopos valdybą sudaro dvasios vadas kun. A. Klimas, pirm. Paul Zukas, vicepirm. Jonas Staldinikas, sekr. L. Zukas, išd. Katerina Adokoniene.

Sv. Vincento draugija
Kardinolui R. Cushing pageidaujant, parapijoje įsteigta šv.

IŠ VISUR

— **Birutė Pūkelevičiūtė**, gyvenanti Montrealyje, Kanadoje, laimėjo dramos konkurso 1,000 dol. premiją už veikalą "Aukso žašis". Konkursą buvo paskelbusi Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Komisija buvo sudaryta Chicagoje. B. Pūkelevičiūtė anksčiau yra laimėjusi Draugo konkursą už romaną "Astuoni lapai".

— **"Lietuvos Pajūrio"** yra išleistas šiemet nr. 3 laikraštis išleina keturis kartus į metus. Leidžia Mažosios Lietuvos Bičulių Draugija Montrealyje, Kanadoje. Rašoma apie Mažosios Lietuvos praeitį ir dabartį. Laikraštis eina jau ketvirtus metus. Metams kaina 1 dol. Adresas: 7116 Cartier St., Montreal, Canada.

— **Kun. B. Sugintas** spalio mėn. Chicagoje surinko ir pasiuntė per Balfą 1,400 dolerių Vasario 16, Punsko ir salezičių gimnazijom.

— **Kunigų Vieniūbės** Kanadoje suvažiavimas įvyko lapkričio 15 Hamiltone, Aušros Vartų lietuvių parapijos klebonijoje. Iš 25 lietuvių kunigų Kanadoje dalyvavo 9. Naujon valdybon išrinkti: pirm. kun. J. Tadaraukas (Hamiltonas), sekr. T. B. Mikalauskas (St. Catherines), išd. kun. B. Pacevičius (Torontas).

— **Lietuvių kambario** Pittsburgho universitete globėjai savo susirinkime lapkričio 11 išsirikto naują valdybą: pirm. Jurgis Žilinskas, vicepirmininkai — Henrikas Spingys ir P. Račkauskas, išd. Antanas Marčiulaitis, sekr. Nelė Evans, koresp. Rytė Spingytė. Ilgametė pirmininkė Bronė Pivoriūnienė, kuri išsikėlė New Yorkan, išrinkta garbės pirmininke. Lietuvių kambarį nutarta dar papuošti medžio drožiniu "Vargo mokykla" ir lietuvišku kilimu.

— **Bronius Baleniūnas**, teisių daktaras, buvęs Vilniaus advokatas, mirė lapkričio 29 Detroite, Mich. Uoliai reikškesi lietuviškoje visuomeninėje veikloje, dirbo Fordo fabrikuose. Seima yra likusi Lietuvoje.

— **Baliui Gaidžiūnui**, "Dirvos" redaktoriui, lapkričio 25 suėjo 50 metų. Yra gimęs 1911 lapkr. 25 Dauderijų km., Baisogalos vls., Kėdainių aps. Mokėsi Kėdainių gimn. ir Dotnuvos žemės ūkio akademijoje. Nepriklausomoje Lietuvoje dirbo daugiausia spaudoje, skiriamoje ūkininkam, ir tautininkų organizacijose. Vokiečių okupacijos metu buvo Vilko vicepirmininkas, suimtas ir sėdėjęs ligi karo pabaigos Bayreutho kalėjime Vokietijoje. Amerikoje, Clevelande, gyvena nuo 1949 metų. Yra išleidęs eilėraščių ir prisiminimų.

Vincento Pauliečio draugija, kurios tikslas šelpti vargšus, lan-kyti ligonius. Valdybą sudaro: dvasios vadas kleb. kun. F. E. Norbutas, pirm. V. J. Kudirka, vicepirm. B. K. Kudirka, sekr. J. Paznickas, išd. F. Nevins. Susirinkimai daromi kas dvi savaitės.

L.R. K. Susivienijimo 81 kuopa minėjo 75 metų sukaktį. Užprašė mišias už mirusius susivienijimo įsteigėjus ir už visus mirusius narius, Mišios buvo lapkričio 26. **Zvalgas**

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLAJ

UŽSAKYMAS

Užsakai Broniaus Kviklio "MŪSŲ LIETUVOS" leidinį, kuris bus išleistas 3 tomiais, už \$30.00 kainą. (Pastaba: perkant pavieniui, vieno tomo kaina \$15.00).

(data)

(parašas)

(pavardė, vardas ir adresas)

Paskutiniu laiku apie "MŪSŲ LIETUVĄ" buvo visuose laikraščiuose rašyta. Jei nepastebėjote, prašome rašyti mums, o mes Jums pasiūšime visas informacijas.

Pastaba: Lapelį iškirpkite ir pasiūskite šiuo adresu:

Lietuvių Enciklopedija, 265-C-Street, So. Boston 27, Mass.

FLORIDA

HOLLYWOOD APARTMENTS AND HOTEL ROOMS

1724 Buchanan Street, Hollywood, Florida

Juozas ir Ona Yesauskai, savininkai

Tel. WA 3-5317

Graži ir patogi vieta arti Little Flower Church, Hollywood, Florida, U. S. #1 prie Pierce Street

Jonas Obelinis

O KO KO?

Tikrai atžagareiviškai

Bostone lapkričio 4-5 įvyko Lietuvos Darbininkų Draugijos (LDD) suvažiavimas. Dalyvavo tik 32 atstovai. St. Michelonas - Michalkevičius, buvęs ilgametis "Keleivio" redaktorius ir leidėjas, "atkreipė dėmesį, kad ... jei Lietuva laisvę atgaus, tai šio krašto klerikalai visomis išgalėmis rems klerikalizmą Lietuvoje, todėl LDD turi budėti ir veikti, kad atžagareiviškos jėgos neįsigalėtų" (Keleivi. lapkr. 15).

Kokia čia išreikšta tikrai atžagareiviška mintis, siekianti į praeitį per 50 metų, kada St. Michalkevičius išvyko iš Lietuvos, galime suprasti iš humoristinio pokalbio, atspaus-to kalėdiniame "Vairo" numeryje 1914 gruodžio 30:

"Vilniaus srityje (— Vilniaus vyskupiją yra valdęs ir lenkiškas prelatas ir paskui vyskupas Kaz. Michalkevičius, St. Michelsono pusbrolis. Red.) susitinka du draugai, žinomi visuomenės veikėjai ir labai išsilavinę politikai. Pirmas nešasi krepšelius ant pečių.

— Kur tu, Raulai, droži?

— Iš Lietuvos. Teprasmengia ji su visais gyventojais ... Jie, mat, daugiau tiki visokiais klerikalais, negu savo įgimtaisiais vadais. Nėra man čia vietos: klerikalai, klerikalai ...

— Palauk, brole, juk mūsų šalis nuo karo nukentėjo, tiek daug vargo matė, reikia jai pagalbon eiti, padėti savo tautiečiam, o tu dabar nori kovą su klerikalais kelti. Man rodos, dabar ne laikas. Kol mes pešimės, ne vienas gali badu numirti.

— Tai tu toks demokratas! Šitaip su klerikalais kovoji! Kad vienas Jurgis su savo šeima badu pastips, tai tu dėl jų mūsų aukštąjį tikslą pamirši? O kas man užtikrins, kad tas Jurgis ar Jonas ... nėra klerikalai, atžagareiviai. Tesprogstasau badu. Bent vienu bus mažiau.

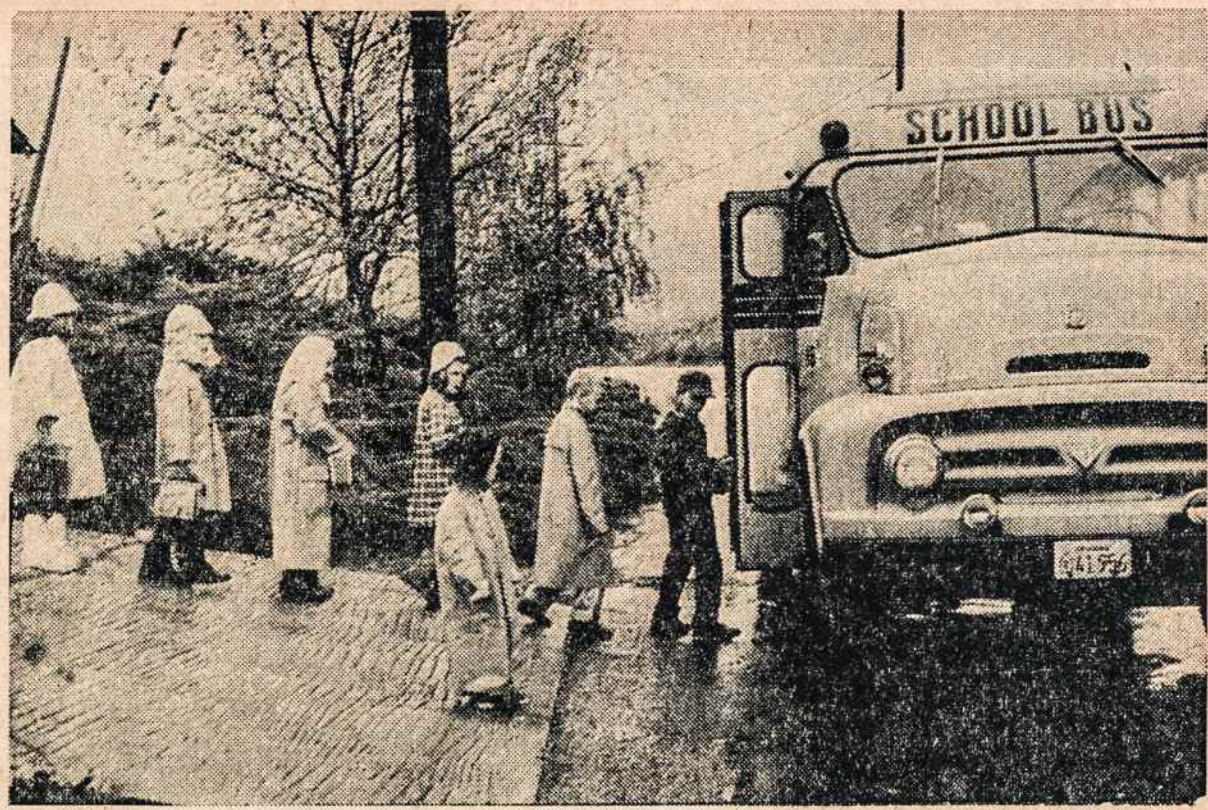
— Ką tu, Raulai, sakai? Tuo būdu visa Lietuva turėtų išmirti, ir mes paliktume su maža "pirmeivių" saulele.

— Teprasmenga visi, kad ... nemoka savo įgimtųjų vadų klausyti ... Pasigailės mūsų nustoje ir persiems vienybės principais, demokratizmo principais, visuotiniu balsavimu, be jokios iš šalies agitacijos.

— Kaip tai be agitacijos? Juk nė vieni rinkimai be agitacijos neapsieina?

— O čia turi be agitacijos apsieiti. Pasakysiu, kad Joną rinkty į komitetą — turi Joną rinkti ... Dar gink Dieve, davatkos gali įsisprauti ... Su tokiais žmonėmis reikia kitaip elgtis.

— Tiesa, Raulai, argi mes

LIETINGOS dienos paryčiu Conn. valstybėje.

ŽINIOS IŠ WATERBURY, CONN.

Naujųjų Metų sutikimą, kaip anksčiau, taip ir šiemet rengia Liet. Bendruomenės apylinkės valdyba gražioje šv. Juozapo parapijos salėje. Parengiamieji darbai jau pradėti. Šiemet numatoma daug naujybių. Be to, bus galima laimėti dail. J. Pautieniaus paveikslą. Stalus jau galima užsisakyti Spaudos knygyne arba pas valdybos narius.

Lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė bus sausio 7 senosios mokyklos patalpose.

Spaudos knygyne gautos naujausios knygos: I. Malėno Elementorius, kuris su dideliu tėvų susidomėjimu perkamas, nes yra visiškai naujo metodo, pa-

galime darbuotis, jei manęs pirmininku nerenka.

— Tu gal norėjai pasakyti — vicepirmininku?

— Tai kodėl aš negaliu pirmininku būti?

— Kaip tu drįsti taip manyti? Tai kuo tu geresnis už klerikalą ar už vairininką (— tautininką, Red.)? Pirmininku galiu tik aš būti — ir daugiau niekas. Neišrinko — visą draugiją suardysiu į miltus, sutrinsiu, nedemokratiška apšauksiu ...

Tu, Stepai, matau, visai jų pusėn krypsiti. Pasakysiu stačiai — tu ne pirmievis ... Kas ne su manim — tas prieš mane! Tas nedemokratas.

— Nėpyk, Raulai ... Matau, kad klystu, — dabar pasitaisyčiau ...

— Išklerikuok draugiją ir visą Lietuvą — tai busi vyras, tai demokratas! ...

Pasirodo, tokio "išklerikavimo" atžagareiviškai siekiama ir šiandien, nieko nepamiršus ir nieko neišmokus, nors mūsų šalis tiek daug nuo karo nukentėjo ir dar daugiau gali nukentėti, tiek daug jau vargo matė ir tebemato. O St. Michelonas - Michalkevičius temato Maikio kovą su "klerikalizmu" ...

dedas greit išmokti lietuviškai skaityti. Antroji, tik ką gauta knyga, Barboros Armonienės Sibiro išgyvenimų aprašymai anglų kalba, "Leave Your Tears in Moscow". Tai knyga, kurią turėtume kuo plačiausiai paskleisti amerikiečių tarpe. Ypačiai gera proga švenčių dovanai.

Jonas Valaitis su žmona sulaukė 40 metų vedybinio gyvenimo sukakties spalio 19. Savo artimųjų bei biuro draugų, organizacijų veikėjų ir pažįstamų buvo gražiai pasveikinti ir pagerbti. J. Valaitis buvo nepriklausomos Lietuvos demokratinio seimo atstovas.

Komp. J. Zilevičius vieši Waterburyje, apsistojęs pas komp. A. Aleksį, Liet. Prisiminimų radijo programoje jis davė pasikalbėjimą aktualiais lietuviškos dainos klausimais. J. Zilevičius renka lietuvių muzikos archyvui senas dainas plokštelėse.

Komp. A. Aleksis nepastebėtai praleido savo 75-tą gimtadienį. Šios sukakties proga kitą kartą bus parašyta plačiau.

Antanas Petrauskas buvo rimčiau susirgęs. Gydytojų priežiūroje ligonis sveiksta, bet dar ilgesnį laiką turės ilsėtis.

Lietuvos Prisiminimų radijo kalėdiniėje programoje gruodžio 24 dalyvaus šv. Juozapo par. mokinių choras, vadovaujamas seselės Lucilės, išpildydamas lietuvių bei amerikiečių kalėdinių giesmių programą.

Parapijos choro koncertas praėjo įspūdingai, sutraukęs gražų būrį publikos. Gražiai pasirodė solistas Liudas Stukas,

baritonas, savo kultūringa laikysena, gerai paruoštu reperuaru, sultingu balsu. Nors "naujesiems ateiviams" paskutiniu lakiu labai nevykusiai prikišamos įvairios klaidos ir apsilėidimai, bet reikia pastebėti, kad koncerte dalyvavo geras būrys ir tų "naujų ateivių" ir, jeigu būtų bent toks procentas dalyvavęs vietinių arba "čia gimusių", tai nebūtų sutilpę į didelę parapijos salę. G. K.

RELIGIOUS NOTICE

Am I Too Old To Be A Brother? 40 years is not too old when one enjoys an honorable reputation, good health, and sufficient generosity. To live a life of Eucharistic Adoration and Apostolate. Send for our Literature on the Eucharistic Vocation. The Blessed Sacrament Fathers 184 East 76 St., New York 21, N.Y.

DISPLAY

UNUSUAL! OUTSTANDING!

Variety—Religious Gift Items drawn from a world wide selection of Africa, Holland, Spain, Germany & many lands. Come in for an inspiring visit. Get acquainted with our Lay-a-way plans. Special group discounts. Easy to find us in the ARCADE bet. the LFRR & Gimbels at 140 West 33rd Street

THE GIFT BOX Your Host — Mr. Samuel Potash LO 4-6896

FREE I Full pound of Chocolates, with purchase of 2 pounds for \$3.35 plus postage. Guaranteed highest quality; assorted Home Mades, or your money back. — Send check, Money order, or C.O.D.

CORNELIA'S CANDIES De Forest Road, R.F.D. #1, Huntington, N. Y.

PERMANENT WAVE SPECIAL Mother - Daughter. Pay regular price of \$5.95, 1/2 price for daughter special Tues., Wed., Thurs. Shampoo & Set \$2.00, Hair trim \$1.25, Coloring and Rinses \$2.50 up. — SWIRL & COLOUR, 5919 4th Ave., Brooklyn, N. Y. GE 9-6871

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE Call LO 3-7291

RESTAURANTS

GRIPSHOLM RESTAURANT Inc. 324 EAST 57th STREET NEW YORK 22, N. Y. Finest Swedish Smörgasbord Luncheon - Cocktails - Dinner AIR COOLED PL 9-6260

KINGSTON RESTAURANT Dining in the finest tradition Two Cocktail Lounges. Unexcelled Facilities for Weddings - Banquets - Communion Breakfasts. Special consideration to Religious Groups. 1181 Morris Ave., Union, N. J. MU 6-2537 (N.J.)

ped-e-floos Supper Club. Gracious country dining since 1888. Charming cocktail lounge, Italian American cuisine, compl. facilities for weddings, banquets, parties, dancing weekends. Luncheon 11:30-3pm; dinner from 5:30; Sun. from 1 pm. 708 Mountain Blvd., Watchung, N.J. Directions: W. on Rt. 22 to North Plainfield, turn right to Watchung, around circle follow signs to Warrenville 2 miles. PL 5-0111. Bill Williams, Host.

GOLDEN LANTERN Restaurant & Cocktail Lounge Delightful Early American atmosphere; Luncheon & Dinners served daily. Special consideration given to religious groups. 1900 East Edgar Road (Route 1), Linden, N. J. WA 5-4030

WINES & LIQUORS

Italian Specialties for Holiday Gift Giving METROPOLITAN WINE & LIQUOR CO. Choice Wines, Liquor. Prompt free Delivery — 474 9th Avenue (bet. 36 - 37 St.) LO 3-1136

HOTELS

THE WHITMAN HOTEL 161st & 89th Ave., Jamaica, L.I. 116 Room - All Conveniences. Special consideration given to Religious Groups. Phone for Reservations — RE 9-5200

COUNTRY BOARD

NASSAU—SUFFOLK Gracious Living for Senior Citizens Family Dining - Home Cooking Spacious grounds—overlooking Bay Catholics welcome; rates \$25 wk. and up. PO 7-9754

PHOTOGRAPHS

JAMES GILBERT Photographer Specializing in Weddings and Portrait photography. Call FO 8-5497 for appointments. Reasonable rates.

BAKERIES

Visit BALDIZZI ITALIAN BAKE SHOP. Finest Italian and French Bread. All varieties of fresh Rolls, Bread Sticks and Biscuits. Full line Butter Cookies and imported Confections. — 133 Dykman St., WI 2-3490. Open Sundays till 2 P.M.

CHILDREN BOARDED

WOMAN WILL TAKE CARE OF CHILDREN DURING THE DAY. Reasonable Rates Catholics Welcome Call after 7 p.m. AU 6-1279

EXPERIENCED CHILD CARE MEALS Catholics welcome. Very reasonable 93 Cooper St., Brooklyn HY 1-2611

Baisly Park Section MOTHERLY CARE FOR YOUR CHILD Pleasant Surroundings. Reasonable Catholics Welcome OL 9-9247

REAL ESTATE

Woodhaven near Forest Park — Detached 40 ft. Plot. 3 Room Apt. 1st Floor - 5 Room Duplex Apt. on 2nd & 3rd Floor - Oil fired Hot water heat - 2-car garage - all vacant & decorated \$20,500. SACKETT HI 1-5600. 92-16 Jamaica Avenue, Woodhaven.

DISPLAY

MICHAEL TENORE Wearing Apparel for the Clergy CUSTOM AND READY MADE Topcoats, Overcoats, Cassocks, Shirt Fronts, Raincoats, Hats, Collars Cassocks and Surplices for Altar Boys GIFT CERTIFICATES AVAILABLE 150 Yorkers Ave. Yorkers, N. Y. GE 6-2535

HOLY LIGHT BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION Sav. B. KUČINSKAS 35 So. 8th Street Brooklyn 11, N. Y. Evergreen 7-2155 Resid. Illinois 8-7118

Joseph Andrusis - TRAVEL AGENCY - REAL ESTATE - Insurance -HAVEN REALTY- Kellonų biuras lėktuvais ir laivais. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — Pinigų investacijos. • Kasdien nuo 9 iki 9 val. Sekmadieniais popiet 1-5 val. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms vestuvėms ir pokyliams tortai DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav. 36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y. Telefonas: STagg 2-5938

Lietuviškų produktų: DUONOS, SŪRIŲ, DESRŲ, SKILANDŽIŲ PETRO LISAUŠKO krautuvė 64-09 Clinton Avenue, Maspeth 75, N. Y. Tel. TW 4-8087 Priimami užsakymai vestuvėms ir pobūviams Perkant didesniais kiekiais pristatoma į namus nemokamai

WINTER GARDEN TAVERN, INC. VYTAUTAS BELECKAS SAVININKAS 1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood) Tel. Evergreen 2-6440 Salė vestuvėms, ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prienamomis kainomis.

WHITE HORSE TAVERN baras - restoranas PRANAS BRUČAS, savininkas 86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 6-9519 Salė vestuvėms, susirinkimam ir kitiems pobūviams Salėje gali tilpti 100 dalyvių

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ RAY'S LIQUOR STORE Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y. Telefonas: Virginia 3-3544

REPUBLIC Liquor Store, Inc., 322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y. Tel.: EV 7-2089 JURGIS J. JOKUBAITIS, Manager Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms' progoms

OUTFITTERS TO THE SISTERHOOD OVER THE YEARS WE HAVE LEARNED TO PLEASE THE NUNS Our large selection of SWEATERS, SCARFS, SHOULDERETTES and SHAWLS is designed especially for their needs. LON SLEEVE SWEATERS \$300 — 100% wool knit fitted vest. Plain stitch. Black, white, in small, medium, large \$4.00 SLEEVELESS SWEATERS \$229 — 100% wool knit fitted vest. Plain stitch. 6 buttons. Black white, small, medium, large \$5.25 Extra large \$6.25 SHOULDERETTES \$229 — 100% all wool knit shoulderette. Plain stitch. Tight fitting cuffs. Ribbon through collar for comfortable adjustment. Black, white \$7.25 SCARFS All wool flannel shawl, fringed. 72x72 inch. Black only \$10.25 For Religious or Laity, we suggest GIFT CERTIFICATES

ROBERT EMMETT TIRRELL, INC. 89 Chambers Street New York 7, N. Y. WO 2-1032 Send to Address Style Color Amount Enclosed

Naujas skanėstas importuotas PORK LOIN ROLL Aukščiausios kokybės konservuotas kiaulienos mėsos gaminy, paruoštas plačiai žinomų firmų ATALANTA, KRAKUS ir TALA, pagarsėjusių nuostabiai skania lenkiško kumpio gamyba — dabar jau galima gauti. Rausvas PORK LOIN ROLL iš Lenkijos, turi visas populiariaus lenkiško kumpio savybes. Mėsa be rėbalų, sultinga, minkšta. Dėl savo didumo ir formos yra patogi užkandžiams ir sumuštiniams, o taip pat tinka ir karštu patiekalu. Gaunama labai ekonomiškais kiekiais — 1 1/2 ir 3 svarų. KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA nepamirškite užsisakyti ir nuostabiai skanaus lenkiško kumpio. Gaunamas 3, 5, ir 7 svarų dėžėse. Prašykite tik originalaus importuoto ATALANTA — KRAKUS — TALA firmos lenkiško kumpio ir Pork Loin Roll.

SPORTAS

Naujas Faskas pristato

Naujojo Fasko išrinkimas buvo patvirtintas Visuotinio Šal-fass Suvažiavimo 1961 lapkričio 11 d. Toronte ir nuo tos pačios dienos naujasis Faskas pradėjo eiti savo pareigas.

Naujasis Faskas pasiskirstė pareigomis: Jaunutis Nasvytis — pirmininkas, Vytautas Jokūbaitis — vicepir.; dr. Algirdas Nasvytis — vicepir.; Algirdas Bielskus — sekretorius; Elvyra Vodopaliėnė — protokolo sekretore; Kazimieras Karalis — išdinininkas, Juozas Kijauskas — išdo sekretorius.

Officialus Fasko adresas:
Lithuanian Athletic Union in North America, c. o. A. Bielskus, secr., 1211 Carlyon Rd., East Cleveland 12, Ohio. tel. MU 1-3717.

Visi iki šiol veikę Fasko potvarkiai, nuostatai, susitarimai ir k. pasilieka ir toliau galioje. Visi pakeitimai, papildymai ar panaikinimai bus pranešami apinkraščiais visiems vienietams bei suglaustoje formoje skelbiami spaudoje. Naujasis Faskas rūpinasi kuo skubiausiai paruošti ateinančio sezono varžybų kalendorių. Numatoma iki š. m. gruodžio 15 kalendorių paskelbti.

Faskas taip pat yra nusistatęs tęsti žurnalo "Sportas" leidimą.

Naujasis Faskas pradėdamas eiti pareigas, dėkoja visiems išreiškusiems savo pasitikėjimą balsavimo keliu ir pasižada vykdyti jam uždėdamus įpareigojimus bei ištesėti savo prievartinkiminius 14-kos punktų pasižadėjimus.

Savo ruožtu Faskas kviečia visus Sporto S-gos narius puoselėti mūsų sportinę organizaciją, sąžiningai vykdyti nuostatus ir išpareigojimus, nuosirdžiai bendradarbiauti su vadovaujančiais organais ir savo sportine veikla palaikyti lietuvių išlaikymą ir kelti lietuvių vardą šiame kontinente.

Lietuviška visuomenė ir organizacijos yra prašomi suteikti lietuviškam sportiniam judėjimui deramo dėmesio ir jį remti.

★

Š. Amerikos Lietuvių Faskas Stalo teniso "Tuzino turnyras" Clevelande

Š. Amerikos lietuvių stalo teniso "tuzino turnyras" įvyks š. m. gruodžio 9-10 Clevelande.

Turnyro oficialus rengėjas yra Centrinis Stalo Teniso Komitetas. Vykdo — Vid. Vakarų Sporto Apygarda ir Clevelando LSK Zaibas.

Turnyre dalyvauti yra pakviesta 14 vyrų ir 10 moterų tenistų, kuriuos atrinko Stalo Teniso Komitetas.

Varžybos bus pravedamos taškų sistema (Round Robin), t.

y. bus žaidžiama kiekvieno su kiekvienu. Vyrų klasėje bus varžomasi dėl Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos Clevelando skyriaus pereinamosios taurės, kurią pereinamasis metais laimėjo Pr. Gvildys (Toronto Vytis). Bus įsteigta pereinamoji dovana ir moterų klasėje.

Varžybų tvarkaraštis. Šeštadienį, gruodžio 9, nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro Woodland Recreation centre, 9206 Woodland Ave. (kampas E. 93 St. ir Woodland Ave.). Sekmadienį, gruodžio 10 nuo 11:30 val. — Lietuvių salėje, 6835 Superior Ave.

Visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti ir pasižiūrėti geriausių lietuvių stalo tenistų žaidimo. Rengėjai

★

LAK : West NY 1:7 (1:4)

Praeitą sekmadienį mūsų pirmoji futbolo komanda netikėtai taip prapylė pirmenybių rungtynes. Pradžioje Klivečkaitis pasiekė įvarčio, atrodė, kad išsipildys mūsų lūkesčiai pasiekti pergalės. Deja, visai be treningo komanda su šį kartą prastu gynimu antro kėlinio viduryje visai suglemba. Gynimas, atrodė, priklausė nuo Remėzos II, kuriam šį kartą sunkiai ėjosi. Be to, visai prasti kraštiniai puolikai, o saugų žaidimas tikrai daugiau negu blogas. Neigiamas reiškinys — vieno iš silpniausių žaidėjų "sėdėjimo streikas", priešininkui muštant įvartį. Ir teisėjas mūsiškius keliais sprendimais nuskriaudė. Vienas mūsų žiurovas, neiškenčęs ir į aikštę įžygiavęs, jam tai ir pasakė.

Dėmesio buvo vertas šį kartą rezervinės pasirodymas. Kažin ar kada ši komanda turėjo tokias įtemptas ir dramatiškas rungtynes. Taurės varžybose su DSC Brooklyn B komanda mūsų rezervistai smarkiai ėmėsi net 120 minučių, nes prireikė pratęsties. Pagirtina, kad šį kartą jau didesnis dalis žaidėjų kovėsi aikštėje visą dvi valandas. Nenumušė mūsų rezervinės dvasios nė tai, kad priešininkas visą laiką vedė 2:0, vėliau 3:1 ir 4:2. Du Daukšos tolimų baudų pataikymai bei Bilerio ir Bilerio įvarčiai baigė normalų laiką 4:4. Tik antro tęsinio pabaigoje, jaunam mūsų gyninkui padarius klaidą, DSC pasiekė įvarčio ir laimėjo.

Mūsų rezervinė žaidė tokios sudėties: Jankauskas; Šiultė, Kerekes; Kaušyla, Daukša, Sirusas; Vainius I, Bileris, Vainius II, Brook, Bileckis. Komandos vadovas buvo Bileris.

Jauniai laimėjo pirmenybių rungtynes su Pfaelzer SC 3:0, o jaunūčiai šeštadienį pralaimėjo Eintrachtui 2:5.

Šį sekmadienį žaidžia dvejose mūsų komandos, abi svetur. Jauniai išvyksta į White Plains N. Y., o pirmoji žaidžia Knickerbockerio taurės rungtynes pas Libertos.

Atletas

VYTAUTAS JURGELA, magikas, sportininkų rudens baliuje. Nuotr. V. Maželio.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Po 1 dol.:

Iš Brooklyno, N. Y.: V. Andriūška, A. Simukonis, Z. Juravičius, U. Sarkus, B. Gižauskas, V. Vilimavičius, A. Sharry, A. Zikaras, V. Sadauskas, P. Urbanavičius, J. Mikulskis, P.

Vainauskas, M. Masonienė, A. Sinkūnas, M. Putinas, T. Liveikis, F. Grigonis, M. Grušnieč, S. Jakupčionis, J. Andrukaitis, A. Mačiulaitis, E. Uschin, B. Sinkevich, P. Rich, J. Kumeta, P. Kavaliauskas, H. Mosechuk, J. Jurkšaitis, E. Burienė, F. Marcis, I. Banaitienė, O. Bilius.

Lietuvių Atletų Klube

Praeitą savaitę LAK priešmetiniame susirinkime išsirinko valdybą kitiems metams. Pirminku perrinktas Vakselis. Pirmuoju vicepirminku sporto ir kultūros reikalams iš sekretoriaus pozicijos avansavo Rūtenis. Antrasis vicepir. Vilpišauskas ir išdinininkas Gasiliūnas perrinkti dar vieneriems metams. Sekretorius ir finansų raštininkas bus išrinkti vėliau. Prekybos vedėju — tas pat Kynastas, sporto vadovas — Klivečkaitis, sekretorius ir vėl Saulius Remėza.

Su pasisekimu praėjus sportininkų rudens baliui ir artėjant Naujųjų Metų sutikimui, rengėjai jau dabar baiminasi pritrūksią vietų. Norintiem dalyvauti Naujųjų Metų sutikime naujoje Ridgewood Lanes salėje jau dabar. Beje, Atletų Klubu telefono numeris pakeistas — HY 7-9756.

Vieną mūsų jaunųjų futbolo komandą pasižadėjo globoti New Yorko karininkų Ramovės skyrius. Tikrai džiugus ir sveikintinas šio veiklaus dalinio žygis. Linkėtina, kad geri pavyzdžiai užkrėstų ir kitus.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Lietuvių šachmatų pirmenybės Clevelande praėjus, matome, kad meisteris Tautvaišas yra pats stipriausias iš lietuvių šachmatininkų Amerikoje. Jo žaidime žiūrime nepaprastą nuoseklumą, surištą su giliomis panaviomis, kurios į galą išveda iš lygyvaros veik kiekvieną oponentą. Taip krito prieš jį Michigano meisteris Kazys Skėma ir talentingi jaunuoliai — Gediminas Šveikauskas ir Viktoras Palčiauskas. Meisteris Skėma pademonstravo savo kietumą, įveikdamas Clevelando ekspertą Nasvytį, kuriam pavyko išplėsti pustaškį net iš p-bižo laimėtojo. Prieš Skėmą krito dar Chicagos ekspertas A. Zujus ir pora kitų, vienok turėjo pats supasuoti prieš bostonietį, buv. to miesto meisterį Gediminą Šveikauską, kuris energingu puolimu pribloškė patyrusį meisterį ant menčių. Šveikauskas dar laimėjo prieš Nasvytį, vienok per lengvai padarė pora lygiųjų: pirmame rate su Kutkum iš Detroito (stodamas lošti po 16 val. keliones autobusu) ir paskutiniam su Palčiausku po 16 ejuimų priimdamas lygiąsias.

V. Palčiauskui šiokart pavyko lengviau rinkti tasokus, nes jam neteko susitikti su meisteriu Skėma ir ekspertu Nasvyčiu. Palčiauskas, nežiūrind savo jaunumo, turi ganėtina kietumo; tai jis įrodė, laimėdamas po 6 val. kovos prieš patyrusį ekspertą A. Zujų. Iš Pr. Salkausko ir šių eilučių autorius buvo laukta daugiau. Jie du sužaidė šiose p-bėse nekaip. Sumuojant pirmąsias Amerikos lietuvių šachmatų pirmenybes, matosi, kad jos išjudino ir sutelkė veikas visas gerąsias JAV lietuvių pajėgas, buvo gausiai apmankytos Clevelando amerikiečių, bus keliais atvejais pamintetos jų spaudoje; pridavė vietos lietuviams ūpo suburti savo šachmatininkus į gerą vienetą ir suėiti į sąlytį su Detroito ir kitų vietovių lietuviams ir ko gero įstoti į miesto lygos varžybas (Clevelando šachmatų valdyba sudaryta iš dr. A. Nasvyčio, S. Astrausko ir A. Johansono Eldimto ir kt.). P-bėse puikiai pasirodė jaunosios jėgos — G. Šveikauskas ir V. Palčiauskas, jiedu pralenkė meisterį Skėmą ir kitus. Pasiteisino ir pačių jaunųjų (Leonavičiaus, R. Girniaus) atžėžimas iš Bostono į šias p-bes. Jie neliko paskutiniais.

Didysis p-biž minusas buvo tai, kad jose neturėjome kanadiškių, itin buv. Kanados meisterio Povilo Vaitonio ir Montrealio meisterio Igno Zallo. Sekančios šiaur. Amerikos liet. šachmatų p-bės numatomos įvykdyti Toronte.

Kazys Merkis iš Bostono išrinktas šachmatų vadovu ir jam pavesta sudaryti š. Amerikos lietuvių šachmatų vadovybę prie FASKO.

Povilas Vaitonis laimėjo Harmony atvirą turnyrą, trukusį du savaitgalį, sukores 7-1 taškų (2 lygiosios) su tiek pat taškų baigė meisteris Theodorovich, bet pagal lentelę jis atsistojė antruoju.

Montrealio atvirose p-bėse dalyvauja miesto meisteris Ignas Žalys.

Bostono tarpklubinėse lietuvių suklypo prieš Boylstono klubą santykiu 1-4. Vienintėli tašką laimėjo Makaitis, įveikęs J. O'Keefe. Gruodžio 8 d. į So. Bostono L.P.D. atvyksta Cambridge II. Iki šiol lietuvių sužaidė su Harvardu lygiom ir laimėjo prieš Sylvania.

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: Glenmore 5-7281.

RUOSIAME LIETUVISKAS VESTUVES. SALES PARENGIAMAS IR SUSIRINKIMAMS — Veltu. Adresas: 40 E. 26th St., N.Y.C., N.Y. Tel.: MU 3-2928 Savininkas VACYS STEPONIS

Adolfo SCHRAGERIO

BALDAI

PONAS SCHRAGERIS ASMENISKAI ISSPRENDZIA FINANSINES PROBLEMAS, kada jūs jas turite pirkdami naujus baldus. Kurie yra gaunami labai prieinamomis kainomis. Didelis pasirinkimas baldų valgomajam kambariui, salonui — jie yra gaminti labai susipažinkite su augštos kokybės baldais, žinomų firmų. Taip pat baldai virtuvei, matracai. Kada jūs norite įsigyti gerus ir puikius baldus jūs juos gausite pas SCHRAGERI.

BALDAI

1647 Second Avenue, N. Y. C.

Tarp 85 ir 86 gatvės • Tel. RE 7-2850

PARK-HILL REALTY

REAL ESTATE & INSURANCE

84-17 JAMAICA AVE.

WOODHAVEN 21, N. Y.

Virginia 3-1477

Čia Jūs rasite didelį pasirinkimą gražių namų, sklypų, apartamentų ir tai žemiausiomis kainomis. Čia galite visokeriopai apsidrausti; čia valstybinių mokesčių - taksų blankai užpildomi.

ALBERT F. PETERS - Petrauskas

S & G MEAT MARKET

buvusį

J. MIRONO MAISTO KRAUTUVE

Home-Made Bologna

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

Papigintomis kainomis priimame užsakymus

VESTUVOMS IR POBŪVIAMS

Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius We take all orders special price for Weddings and Parties 340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. — Tel. Stagg 2-4329

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės

INSURANCE - REAL ESTATE

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Avenue

Richmond Hill 18, N. Y.

Tel. Virginia 6-1800

ROMAN FUNERAL CHAPEL

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES J. RAMANAUSKAS

1113 Mt. Vernon St.

Philadelphia 23, Pa.

POplar 5-4110

CARROL FUNERAL HOME, Inc.

PETRAS KARALIUS, savininkas LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS IR BALZAMUOTOJAS

74 Providence Street

WORCESTER, MASS

PL 4-6757

PL 4-1165

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS, jaunas ir puikus lietuvis

— naujose patalpose — skausmo valandoje suteikia puikų patarnavimą

Edward A. Zigas FUNERAL HOME

540 East Street, New Britain, Conn.

Tel.: BA 9-2242 — 9-9336

Apatauja NEW BRITAIN, WATERBURY ir HARTFORD, Conn.

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

Naujųjų Metų sutikimas

gruodžio mėn. 31 d.

modernioje RIDGEWOODS LANES salėje

- Švediškas stalas, šampanas, whisky (bonka stalui), alus, sodė, ledai, kava, pyragaičiai, kepuraitės ir patarnavimas — *nemokamai!*
- Veiks įvairiausių gerimų baras.
- Pokylio metu groja: New Yorko visuomenei žinomas ir jos mėgiamas CLUB TEN orkestras, vadovaujamas G. J. Rūtenio.

Pradžia 10 val. vakaro

Bilieto kaina \$10.

Stalus prašome užsisakyti iš anksto:

A. Kynastas - A. Bagdžiūnas — 188 Logan St., Brooklyn 8, N. Y.; Telef. MI 7-0935 S. Prapulenis — L. Atletų Klubas, 1332 Halsey St., Brooklyn 27, N. Y.; EV 2-9700 J. Andriūšis — Travel Bureau, 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y.; VI 7-4477 J. Ginkus — Saldainių Palocius — 495 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

Patogus privažiavimas BMT Line iki Halsey St. ir nuo ten tik du bloki iki Ridgewood Lanes salės. Atvykusiems automobiliais daug vietos nemokamai pastatyti mašiną.

Savo atsilankymu paremsite sportuojantį jaunimą!

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

C. A. Voket - Vokietaitis ADVOKATAS

41 — 40 74th St.

Jackson Heights, N. Y.

Tel. NEWton 9-6620

Stephen Bredes, Jr

ADVOKATAS

37 Sheridan Avenue

Brooklyn 8, N. Y.

Tel. APplegate 7-7083

NEW YORKO NAUJENOS

Brooklyno pranciškonų vie- nuolyno dešimtmečio vakarie- nėje gruodžio 10, sekmadienį, Apreiškimo salėje veiks Darbi- ninko kioskas. Bus naujų plokš- telių, lietuviškų kryžių ir kny- gų. Kalėdų dovanom galima bus įsigyti ilgai lauktąjį maldakny- gę — Didįjį Ramybės Šaltinį. Kaina 4 dol. Taip pat bus ga- lima užsisakyti arba kitam už- sakyti Darbininką už 5 dol. ligi 1962 metų pabaigos.

Balfo vėjus vakaras — kon- certas įvyko gruodžio 3 Frank- lin K. Lane gimnazijos salėje. Programoje dalyvavo rašytojas Antanas Gustaitis iš Bostono, paskaitė humoristinių eilėraš- čių, operetės choras, vadovau- jamas M. Cibo. Parodytas S. Narkeliūnaitės pagamintas fil- mas iš jos kelionės Lietuvoje. Paaškinio dr. O. Labanauskai- tė. Žmonių buvo pilna salė. Iš bilietų gauta pelno 500 dol., salėje suaukota dar 500 dol.

Dail. Juozo Pautieniaus kūri- nių paroda Apreiškimo parapi- jos salėje lapkričio 26 ir gruo- džio 2-3 aplankė apie 500 žmo- nių. Parduta 14 paveikslų. Pa- roda rengė ir globojo Lietu- vių Bendruomenės New Yorko apygarda.

Kęstutis Čerkeliūnas, mirus Juozui Tysliavai, padėjo sure- dauoti du Vienybės numerius (44-45), o nuo lapkričio pabaigo- s V. Tysliavienėi redakcijoje talkina Salomėja Narkeliūnaitė.

Skautų filisterių susirinkimas šaukiamas gruodžio 10, 5 val. popiet 62-15 69 Pl., Middle Vil- lage, N. Y. Muz. Vyt. Strolia praves pašnekesį apie rusifi- kaciją per muziką pavergtoje tėvynėje. Baigią studijas stu- dentai skautai kviečiami daly- vauti.

Algis Rimas perrinktas Stu- dentų Skautų S-gos New Yorko skyriaus pirmininku.

Elena Povilanskienė, ilgus metus turėjusi restoraną (158 Grand St., Brooklyn, N. Y.), šiomis dienomis išėjo iš to biz- nio ir apsigyveno 85-10 Park Lane So., Woodhaven, N. Y.

Viktorija Radzevičienė, 73 gyv. Richmond Hill, N. Y., mi- rė gruodžio 3. Palaidota iš Apreiškimo bažnyčios šv. Trejybės kapinėse gruodžio 6. Paliko giminaite Vik. Galiniene, kuri rūpinosi laidotuviemis. Patarna- vo Šalininkų laidotuvių biurais.

Reikalinga šeimininkė kleb- onijoje. Skambinti telef. AL 5-2648, New York City.

Studentų ateitininkų susirin- kimas šaukiamas šeštadienį, gruodžio 9 d. 7 val. vakare Dzikų namuose, 89-17 97th St., Woodhaven 21, N. Y. Į susirin- kimo vietą reikia važiuoti BMT Jamaica linija iki Woodhaven Blvd. stoties. Programą suda- rys dr. A. Liulevičiaus paskai- ta ir studentų pranešimai. Vi- si yra nuosirdžiai kviečiami da- lyvauti.

Angelių Karalienės parapijos šv. Vardo draugijos nariai gruo- džio 10 d., 8 val. ryto mišio- se eis bendrai šv. komunikos, o po pamaldų, 9 val. parapijos salėje susirinks pusrūčiam. Bus renkama nauja valdyba. Vsi nariai kviečiami dalyvauti.

D. Klinga, brooklyniškis tei- sės patarėjas, yra išvykęs po- rai mėnesių į Arizonos valsty- bę poilsui. Iš ten siunčia Dar- bininkui ir visiems savo priete- liams sveikinimus.

Elena Kulbokienė (Kulber), New Yorko Balfo vėjus komi- teto vicepirmininkė, talkindama vajui, parrašė aštuoniems New Yorko ir Long Island amerikie- čių laikraščiams apie Balfą, jo tikslus ir dabar vedamą aukų rinkimo vajų. Po to Balfo cen- tras jau gavo keletą laiškų ir aukų iš amerikiečių.

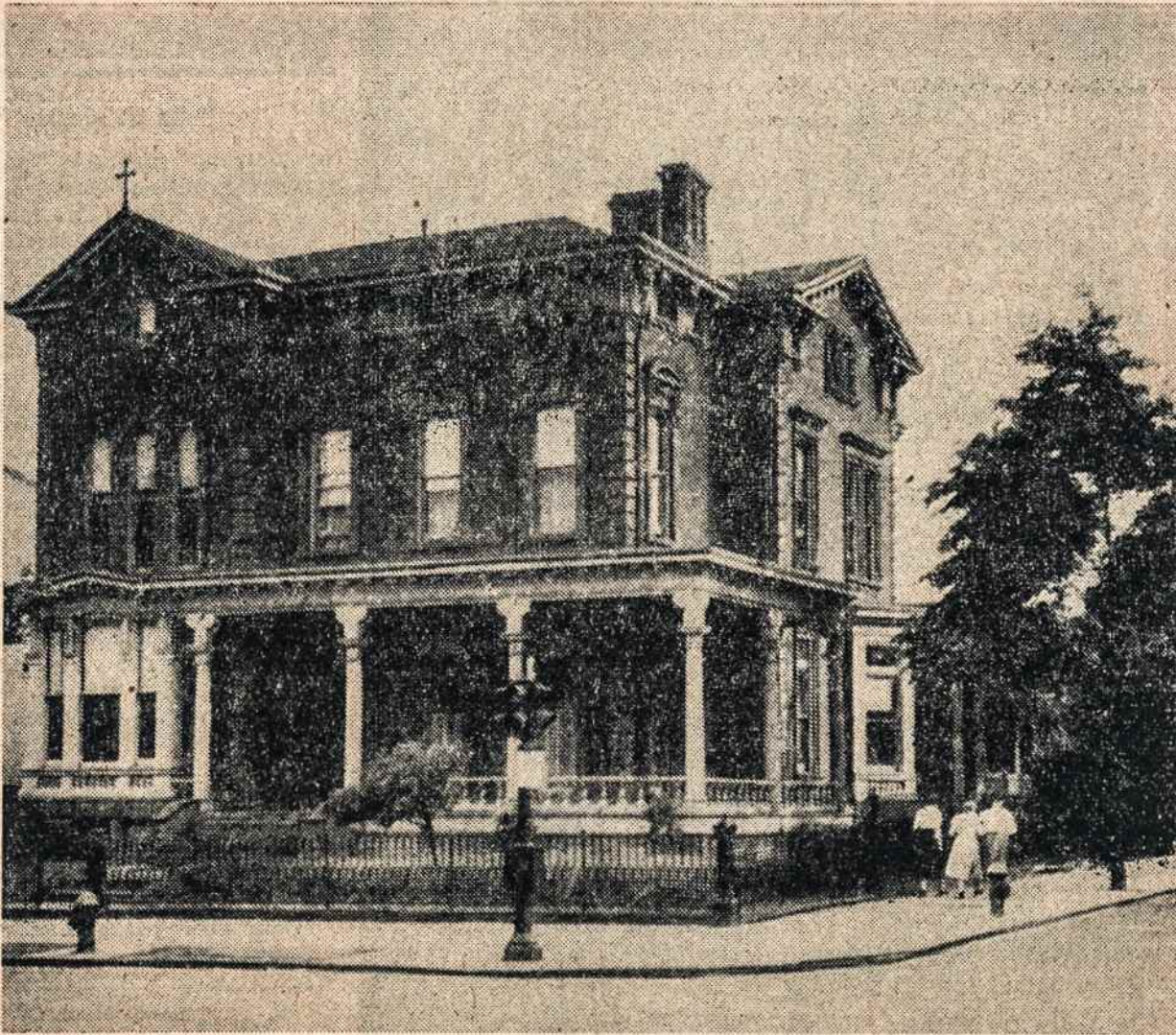
Prof. Stasys Dirmantas, at- vykęs iš Chicago pas gimines Glencove, L. I., lankėsi Dar- bininko redakcijoje. Jį palydė- jo Stepas Lukauskas.

Ona Tolišienė (Tolish), 69 m., gyveno 1501 58th St., Brook- lyn, N. Y., mirė gruodžio 2, pa- laidota iš Apreiškimo bažny- čios gruodžio 6 šv. Jono kapinė- se. Paliko lūdingas brolis Sta- syss ir broliavaikai Jurgis ir Eleonora.

Jonas Levickas, gyv. New Yorke, mirė gruodžio 4. Palai- dotas iš Aušros Vartų bažnyčios šv. Karolio kapinėse. Patarna- vo Šalininkų laidotuvių biurais.

ALGIS ZEMAITAITIS

LIETUVIŲ pranciškonų vienuolynas Brooklyne.

GRUODŽIO 10 MINIMA VIENUOLYNŲ SUKAKTIS

Gruodžio 10, sekmadienį, 6 v. v. Apreiškimo parapijos salėje rengiama vakarienė, kuria atžymima dešimties metų sukaktis, kaip Brooklyne įsikūrė lietuviai pranciškoniai.

Vakarienės metu bus meni- nė programa, kurią išpldys so- listė Lionė Juodytė ir aktorius Algis Zemaitytis.

Prieš dešimtį metų, kai lietu- viai pranciškoniai atsikėlė Brooklyną, 680 Bushwick Ave. adresas buvo nežinomas. Dabar ši vieta žinoma ne tik new yor- kiečiams, ne tik Amerikoje, bet ir pavergtoje Lietuvoje, kaip lietuviškos katalikiškos spaudos židinyss.

1951 pavasarį, perkeliant Darbininką iš Bostono į Brook- lyną, buvo nupirktas dabartinis vienuolyno namas. Jis buvo ne- pritaikytas. Per vasarą jį re- montavo ir taisė, kartu buvo įrengta spaustuvė. Iki rudens visi darbai baigti, ir vienuolynas iškilmingai pašventintas 1951 gruodžio 8. Šventino Brooklyno vyskupas Raymond A. Kearny. Tą dieną vienuolyn- a aplankė daug lietuvių visuo- menės. Tą patį vakarą Apreiškimo parapijos salėje buvo iškilminga vienuolyno įkūrimo vakarienė, kuriai buvo išleista speciali Darbininko laida, apa- rašiusi šventinimo iškilmes, idė- jusi šventinimo vaidzus.

Vienuolynui įsikurti leidimą iš vysk. T. Molloy išprašė Brook- lyno lietuvių parapijų klebonai, vadovaujant kun. N. Pakalniui ir prel. J. Balkūniui.

Naujai suorganizuota spaus- tuvė, įsijungusi į darbą, spaus- dino periodinius leidinius ir knygas. Per tą dešimtį metų be pertraukos čia buvo spausdina- mi: Darbininkas, Aidai, šv. Pranciškaus Varpelis — tai laik raščiai ar žurnalai, kuriuos lei- džia tėvai pranciškoniai, taip pat

per tuos dešimtį metų nuolat buvo spausdinamas Karys.

Nemaža žurnalų čia irgi gavo savo pradžia, kol, susidariusi kitom sąlygom, persikėlė į Chica- gą. Ateities žurnalas, kuris aplink save subūrė daug jauni- mo, čia buvo spausdinamas aš- tuoneris metus; perkeltas Chi- cagon. Taip pat buvo spausdina- mi: Tėvynės Sargas, Jaunimo Žygiai, vėliau perkelti Chica-

LIONE JUODYTĖ

gon. Keletą metų buvo čia spausdinamas Christian Demo- cratic Review, Lietuvos Laisvės Komiteto žurnalas Lietuva, Lie- tuvių Fronto Bičiulių žurnalas J Laisvę. Perkėlimai įvyko dėl redakcijų sudarymo kitose vie- tose.

New Yorke susiorganizavęs studentų sąjūdis leidžia Litua- nus žurnalą, kuris eilė metų spausdinamas šioje spaustuvėje. Taip pat ir Sporto žurnalas čia pradėtas ir tęspsausdinamas. Paskutiniu laiku pranciškonų spaustuvėje pradėtas spausdinti LRKSA leidžiamas Garsas; nuo

1962 metų bus čia spausdina- mas latvių žurnalas Dzintenes Bals.

Salia periodinių leidinių per tuos dešimtį metų atspausta visa eilė knygų: A. Maceinos — Saulės giesmė, Z. Ivinskio — Sv. Kazimieras, A. Simučio — Pasaulio žinyno dvi laidos, Gabijos metraštis, V. Biržiškos — Praeities pabiros, H. Sien- kievičiaus — Kryžiuočiai, V. Augustino — Lietuvos vaizdų albumo dvi laidos, J. Ereto — Salkauskis, Leonardo Andrie- kaus — Saulė kryžiuose, Alės Rūtos — Zvaigždė viršum gi- rios, K. Jurgėlos — Tannen- berg, V. Bogutaitės — Veldro- dis jūros dugne, P. Naujokaičio — Akmens širdis, Šviesos mer- gaitė, J. Aisčio — Kristalinia- me karste, kun. J. Petrėno — Sv. Pijus X, kun. V. Piktur- nos — Amžinoji Auka, A. Su- šinsko — Jaunystės maršas, vysk. V. Brizgijo — Negesin- kime aukurį, kun. Gaidamavi- čiaus — Milžinas, didvyris, šventasis, J. Aisčio — Poezija, prel. Pr. Juro pat. leidimas maldaknygės — Didysis Ramy- bės šaltinis ir k.

Pridėkime dar apylinkės lie- tuvių spaudos darbus — pro- gramas, sukakčių ir įvairių švenčių leidinius. Visa tai rodo, kad per dešimtį metų lietuvių pranciškonų įkurta spaustuvė daug nuveikė ir patarnavo lie- tuviškai — katalikiškai kultū- rai skleisti.

Per tą dešimtį metų pasikei- tė ir pats vienuolynas. Atlikti vienuolyno koplyčios pagrazi- nai, įtaisyti nauji vitražai, al- toriai, stacijos, įsigyta naujų re- liginio turinio paveikslų. Padidėjus spaudos darbams, įsigyti dar gretimi namai, kuriuose da- bar yra laikraščių redakcijos ir administracijos, taip pat spaus- tuvės vedėjo įstaiga.

Pirmuoju vienuolyno viršinii- ku buvo Tėv. Viktoras Gidžiū-

Norite geros — meniškios fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKU
įvairių progų — vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobuvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

Cafe Geiger
Air Conditioned
206 East 86th Street
(tarp 2 ir 3 Ave.)
Tel. RE 4-4428

Vedėjas: Helmut Vollmer
KASDIEN KONCERTA! nuo 4 val. popiet
Puikiausia vokiška virtuve: pietūs-vakarienė
Užkandžiai iš nuosavos virtuvės

BOSTONO ŽINIOS

Lietuvių Studentų Sąjungos Bostono skyriaus susirinkimas įvyko lapkričio 19 tautininkų namuose. A. Mučinskas, buvęs skyriaus pirmininkas, supažin- dino atvykusius su Lietuvių Stu- dentų Sąjungos organizacija ir veikla. Trumpai apibrėžė sąjun- gos tikslus ir statutą. I naują valdybą išrinkti: pirm. Eligijus Sužiedėlis, vicepirm. Almantas Meižys, sekr. Romas Leveckis, išd. Romas Bričkus. Revizijos komisiją sudaro A. Adomkaitis, A. Biknevičiūtė, G. Ivaška. Ko- respondentu paskirtas R. Z. Su- žiedėlis. Susirinkime buvo dis- kutuojama metinė veikla. Nu- matomas vėjus paremti Litua- nus žur. Taip pat pramatytas Naujų Metų sutikimas. Kitas susirinkimas įvyks taip pat tau- tininkų namuose gruodžio 17, sekmadienį, 6 v. v. Bus naujai išrinktos valdybos numatomų metinės veiklos darbų praneši- mas ir diskusijos. (rzs)

Senujų lapinį, skautų vyčių, vienetas lapkričio 25 atšventė savo dešimtmetį. Buvo vakarie- nė, meninė programa ir šokiai. Už skautišką veiklą aukšniais ženkleliais apdovanoja Birutė Šakenienė, Birutė Banaitytė, Vi- da Mališauskaitė, Danutė Ra- džiūnaitė ir Aldona Zilinskaitė. "Senio Lapino" vardas su- teiktas lapinų steigėjui Albiui Benevičiui.

Vasario 16 gimnazijai remti jau dešimtį metų veikia Bos- tone būrelis Nr. 120. Išlaiko vieną mokinį ir kas mėnesį iš narių surenka ir gimnazijai pa- siunčia po 20 dolerių. Iki šiol jau pasiūsta 2627 dol. Kas no- rėtų Kalėdų švenčių progą pa- remti mokslą einanti lietuviška jaunimą Vokietijoje, aukas ga- lima siųsti ar palikti O. Ivaš- kienės baldų krautuvė, 366 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Bolševikų agentai kartas nuo karto pasimaišo ir Bostone llkusios saujelės lietuvių bolš- evikų karščių pasipirginti.

Išnuomojamas butas So. Bos- tone — City Point. Pirmame aukšte gražūs 3 kambariai su vonia, šiltu vandeniu, gazu ir gazo pečium bei kitais pato- gumais. Teirautis tel. AN 8-2814.

Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS) Graborius-Balsamuotojas MODERNIŠKA KOPLYČIA 423 METROPOLITAN AVE. BROOKLYN, N. Y.

Matthew P. Ballas (BIELIAUSKAS) FUNERAL HOME M. P. BALLAS — Directorius ALB. BALTRONAS - BALTON — Reikalų Vedėjas 660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y. NOTARY PUBLIC

Joseph Garszva GRABORIUS BALSAMUOTOJAS 231 BEDFORD AVE. BROOKLYN, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest Parkway Station) WOODHAVEN, N. Y. Sutelklam garbingas laidotuves Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija Tel. Virginia 7-4499

VAITKUS FUNERAL HOME 197 WEBSTER Ave. PRANAS VAITKUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS ir BALSAMUOTOJAS Cambridge, Mass. NOTARY PUBLIC Patarnavimas dieną ir naktį! Nauja moderniškia kopyčia šer- menims dykai. Aptarnauja Cam- bridge ir Bostono kolonijas žo- miausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus. Reikale šaukite: Tel. TR 8-6434

JUOZO IR ONOS GINKŲ SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

KALEDŲ IR NAUJŲ METŲ SVENTEMS SIOLO:
AUKŠCIAUSIOS RŪSIES SALDAINIŲ puošniose dėžutėse, šokoladinių Kalėdų senelių bei kitokių žaislų.
EGLUTEI — meniškų papuošalų importuoti iš Europos, elek- trinių lemputių, dekoratyvinių eglutei papuošimų, o taip pat gau- sus pasirinkimas vietinės gamybos puošmenų ar žaislų.
ODOS DIRBINIAI — albumai su tautiniais ornamentais ir lietuviškais vaizdais (Vytis, Vilnius, tulpės ir pan.).
RANKŲ DARBO MENIŠKOS DEŽUTES moterų papuošalams ir brangenyboms laikyti (grojančios ir ne, su šokėjomis ir kt.).
SVEIKINIMO ATVIRUTES su lietuviškais ir angliškais ira- šais, piešiniais tautiniais ir religiniais motyvais, lietuviškais vaiz- dais ir mūsų žinomų poetų eilėrašciais.
Užsakymai priimami paštu, pinigus atsiunčiant iš anksto. At- virčių kainos nuo 10 iki 25 centų.
PATEFONU PLOKŠTELES — naujusius lietuviškus dainų, šokių bei mūsų kompozitorių kūrinį. Didelis pasirinkimas ilgo grojimo (daugiausiai 20, vėliausiai išleistų) įvairių plokštelių.
DAUGYBE KITOKIŲ AUKSTOS VERTĖS PREKIŲ, tinkan- čių moterims, vyrams ir vaikams.
Krautuvė atdara kasdien
VISIEMS PIRKEJAMS IR MŪSŲ LANKYTOJAMS LINKIME GERIAUSIŲ KALEDŲ SVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
JUOZAS IR ONA GINKAI
SONUS IR MARTI
495 Grand Street • Tel. EVergreen 4-9293 • Brooklyn 11, N. Y.

WAGNER THEATER
110 Wyckoff Ave., prie DeKalb Ave. Brooklyn-Ridgewood, tel. VA 1-2613
Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p.
Šeštadieniais iki filmos pabaigos
Triedeniais — 12 val. dienos
Penktadienį, gruodžio 8, iki — Trečiadienio, gruodžio 13, 1961
Spalvota filma pilna džiaugsmo, meilės ir muzikos
"EINE REISE INS GLOCK"
Vaidina: Rudolf Prack, W. Haas, P. Westemeier, T. Reno, Claudia Gerstaecker, Oscar Sima ir kiti.
Priedinė filma:
"König für eine Nacht"
Ir naujusius Vokietijos savait. apžvalga
86th CASINO THEATRE
210 East 86th St. • Regent 4-0257
New York, N. Y. BU 8-0561
Penktadienį, gruodžio 8, iki — Ketvirtadienio, gruodžio 14, 1961
Pirmą kartą New Yorke linksmas vaidinimas apie gyvenimą tinkama moterį —
"IST MAMA NICHT FABELHAFT"
Vaidina:
Luise Ullrich, Paul Klüger, Gunar Moeller, Fita Benkhoff ir kiti.
Priedinė filma
"Gitaren der Liebe"
Ir naujusius Vokietijos savait. apžvalga